DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

Warszawa, dnia 23 sierpnia 1945 r. Nr 10

TREŚĆ:

Odezwa.

Po objęciu przez Polskie Władze Kolejowe Węzła Poznańskiego pracownicy różnych służb i centrali Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w zrozumieniu potrzeby chwili przystąpili samorzutnie do prac odbudowy i uruchomienia Węzła, odbudowując pomieszczenia, zaprowadzając łączność, naprawiając wiadukty i nawierzchnię, oczyszczając z gruzu i śmieci tory, place i budynki.

Za ofiarną i pełną obywatelskiego zrozumienia postawę wyrażam pracownikom Węzła Poznańskiego w imieniu służby uznanie i podziękowanie.

Minister Komunikacji

(—) J. Rabanowski

Część A.

DZIAŁ OGÓLNY.

83

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1945 r. o ponownym utworzeniu biur wojskowych w dyrekcjach okręgowych kolei państwowych.

Na podstawie art. 17 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 89, poz. 705) zarządzam co następuje:

§ 1.

W związku z przejmowaniem wszystkich linij kolei państwowych na terenach Rzeczypospolitej w całkowity zarząd Ministerstwa Komunikacji uchylą się zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 26 marca 1945 roku o przekształceniu biur wojskowych w D. O. K. P. na samodzielne referaty wojskowe (Dz. Urz. M. K. Nr 8, poz. 57).

§ 2.

Zakres działania i organizacja biur wojskowych D.O.K.P. jako też kompetencje i odpowiedzialność służbowa naczelników tych biur, określone w statucie organizacyjnym D.O.K.P. i w przepisach o podziale czynności w tych dyrekcjach (Dz. Urz. M. K. z 1934 r. Nr 9, poz. 54) nie ulegają zmianie.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 1945 r.

Nr I 1—110/10/45.

84

Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 18 lipca 1945 r. o kierowaniu projektów i wniosków do Rady Technicznej przy Ministrze Komunikacji.

W myśl § 1 art. (2) Regulaminu Rady Technicznej przy Ministrze Komunikacji (Dz. Urz. M. K. z 1945 r. Nr 8 poz. 58) upoważniam Dyrektorów Departamentów i Biur M. K. do bezpośredniego kierowania do Rady Technicznej projektów i wniosków w celu rozpatrzenia ich i zaopiniowania.

Nr. RT—9/2/45.

85

Instrukcja Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1945 r. dla przymusowych zarządów państwowych Ministerstwa Komunikacji nad kolejami prywatnymi.

Na zasadzie art. 2, 8 i 11 dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67), zarządza się co następuje:

§ 1.

(1) Każde zarządzenie o ustanowieniu i uchyleniu przymusowego zarządu państwowego Ministerstwa Komunikacji nad prywatnym przedsiębiorstwem kolejowym, ogłoszone zostaje w Monitorze Polskim. Przymusowym zarządcą państwowym jest Ministerstwo Komunikacji.

(2) Organem Ministerstwa Komunikacji dla pełnienia czynności zarządcy poszczególnej kolei lub kilku kolei wspólnie jest zarząd składający się zasadniczo z dyrektora eksploata-

cyjnego urzędującego stale w zarządzie kolei oraz przedstawicieli Ministerstwa Komunikacji i pracowników tej kolei. Zarządzenie o ustanowieniu przymusowego zarządu państwowego określa ilość członków zarządu odnośnej kolei. Przez wyznaczenie na członka Zarządu nie nabywa się uprawnień służbowych pracownika M.K. lub P.K.P. O ustanowieniu przymusowego zarządu państwowego Ministerstwa Komunikacji zostanie poczyniona odpowiednia wzmianka w księgach hipotecznych (gruntowych) oraz rejestrze handlowym odnośnej kolei.

(3) We wszystkich obwieszczeniach i pismach kolei pod firmą lub nazwą kolei umieszczone będą słowa „Przymusowy Zarząd Państwowy Ministerstwa Komunikacji".

§ 2.

Zadaniem przymusowego zarządu państwowego jest zabezpieczenie majątku kolei, dobro i rozwój przedsiębiorstwa, zgodnie z interesami Państwa i z zarządzeniami Ministerstwa Komunikacji. Postanowienia dokumentów koncesyjnych, których wykonaniu sprzeciwia się fakt ustanowienia przymusowego zarządu, albo jego zadania wyżej ustalone ulegają zawieszeniu, do czasu uchylenia tego zarządu.

§ 3.

(1) Ustanowiony przymusowy zarząd państwowy (P.Z.P.) obraduje kolegialnie na posiedzeniach zwoływanych przez przewodniczącego co najmniej raz w ciągu miesiąca. Poza tym na wniosek dwóch członków zarządu przewodniczący obowiązany jest zwołać posiedzenie zarządu w ciągu dziesięciu dni — licząc od dnia zgłoszenia wniosku.

(2) Przewodniczącego i jego zastępcę wybiera P.Z.P. spośród swego grona. Porządek dzienny posiedzenia ustala przewodniczący. Każdy członek zarządu uprawniony jest przed rozpoczęciem obrad zażądać uzupełnienia porządku dziennego.

(3) Do ważności uchwał niezbędny jest udział co najmniej 4 członków P.Z.P. a w każdym razie udział jednego przedstawiciela Ministerstwa Komunikacji.

(4) Uchwały zapadają większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Przedstawiciel Ministerstwa Komunikacji ma prawo zawieszenia wykonania uchwał do czasu decyzji Ministerstwa Komunikacji najdłużej jednak na okres dwóch tygodni.

(5) Z obrad każdego posiedzenia P.Z.P. spisuje się protokół, który podpisują obecni członkowie zarządu.

§ 4.

(1) P.Z.P. obowiązany jest przede wszystkim przejąć całe przedsiębiorstwo kolejowe od właściciela lub posiadacza kolei wraz z dokumentami, aktami i zapasem gotówki, oraz sporządzić inwentarz i bilans otwarcia brutto, podpisany przez wszystkich członków P.Z.P. oraz osoby przekazujące przedsiębiorstwo. Odpisy inwentarza i bilansu w dwóch egzemplarzach prześle przewodniczący Ministerstwu Komunikacji do wiadomości.

(2) Ministerstwo Komunikacji i P.Z.P. są wyłącznie upoważnieni do zarządzania koleją i wykonywania wszelkich czynności prawnych dotyczących tej kolei.

§ 5.

(1) P.Z.P. obraduje i decyduje w formie uchwał w następujących sprawach:

1) przyjmowanie i zwalnianie kierowniczych i odpowiedzialnych pracowników kolei;
2) ustalanie etatów osobowych;
3) norm uposażenia i dodatków, oraz zaszeregowania pracowników do grup uposażenia;
4) awansów na stanowiska kierownicze;
5) organizacji odpowiedzialności służbowej;
6) ustalania norm premii i zapomóg w gotówce i naturze;
7) umów zbiorowych;
8) zasad wydawania legitymacji służbowych dla pracowników i członków ich rodzin;
9) norm diet i zwrotu kosztów podróży;
10) ubezpieczenia obiektów kolei oraz od odpowiedzialności cywilno - prawnej;
11) ugód sądowych i polubownych;
12) nabywania, zbywania, obciążania i długoterminowego wydzierżawiania nieruchomości kolei;
13) umów najmu i dzierżawy obcych gruntów, lokali i taboru dla potrzeb kolei;
14) upoważnienia do podpisywania pism i umów oraz zaciągania w imieniu kolei zobowiązań;
15) zasad zatrudniania pracowników;
16) otwierania i zamykania stacyj;
17) taryf i ulg taryfowych oraz regulaminu przewozowego;
18) zasad bezpłatnych przejazdów;
19) zatwierdzania preliminarzy wpływów i wydatków;
20) zatwierdzania bilansów, rachunków zysków i strat oraz zamknięć rachunkowych;
21) zaciągania pożyczek;
22) zatwierdzania wyników przetargów na dostawy lub roboty w cenie ponad 200.000 (dwieście) tysięcy zł;
23) robót oraz zakupów z wolnej ręki w cenie ponad 80.000 (osiemdziesiąt) tysięcy zł;
24) regulaminów pracy;
25) otwierania kont w bankach i instytucjach finansowych;
26) zatwierdzania ogólnych projektów budowy, rozbudowy lub odbudowy urządzeń kolei;
27) norm umundurowania;
28) organizacji służby zdrowia i opieki lekarskiej nad pracownikami i ich rodzinami;

29) ustalenie norm wyżywienia i zaopatrzenia pracowników i ich rodzin;

30) organizacji urzędów i biur przedsiębiorstwa oraz ustalania godzin pracy;

31) decyzji w sprawie odwołań od decyzji dyrektora eksploatacyjnego oraz w sprawie sporów między radami zakładowymi lub związkami zawodowymi a dyrektorem eksploatacyjnym.

(2) Uchwały powzięte w sprawach oznaczonych w pkt. 12), 14), 17), 20) i 25) należy niezwłocznie przedłożyć Ministerstwu Komunikacji do zatwierdzenia, uchwały zaś w sprawach wymienionych w pkt. 19) podać Ministerstwu Komunikacji do wiadomości. Pozatym należy przedkładać do decyzji Ministerstwu Komunikacji inne sprawy kolei, które w myśl obowiązujących przepisów z tytułu nadzoru oraz na podstawie postanowień dokumentów koncesyjnych zastrzeżone są lub będą do decyzji Ministerstwa Komunikacji.

§ 6.

(1) Wydawanie decyzji w sprawach zarządu kolei nie zastrzeżone P.Z.P. należy do dyrektora eksploatacyjnego, z zastrzeżeniem porozumiewania się z przedstawicielami pracowników kolei w sprawach przewidzianych przepisami o radach zakładowych. Z tym samym zastrzeżeniem inni pracownicy kolei, zajmujący stanowiska kierownicze, decydują w sprawach mniejszej wagi, należących zasadniczo do zakresu działania dyrektora eksploatacyjnego, na podstawie jego upoważnienia i w jego imieniu.

(2) Na wniosek P.Z.P. mogą być wyznaczeni przez Ministerstwo Komunikacji jeden lub dwaj zastępcy dyrektora eksploatacyjnego.

(3) Dyrektor eksploatacyjny oraz jego zastępcy otrzymują stałe wynagrodzenie miesięczne z funduszów kolei. Wysokość uposażenia ustala M.K. na wniosek P.Z.P.

§ 7.

(1) Każda kolej pozostająca w państwowym zarządzie przymusowym prowadzi odrębną rachunkowość wg. obowiązujących przepisów o księgach handlowych.

(2) Z końcem każdego miesiąca należy składać Ministerstwu Komunikacji sprawozdanie dotyczące stanu finansowego kolei.

§ 8.

(1) Umowy i zobowiązania, pełnomocnictwo szczególne, weksle i czeki podpisują pod firmową pieczęcią kolei dyrektor eksploatacyjny albo jego zastępca oraz kierownik działu finansowego, upoważnieni w trybie określonym w § 5 pkt. 14. Pełnomocnictw ogólnych oraz prokury nie udziela się. Inne pisma podpisują pod firmową pieczęcią kolei dyrektor eksploatacyjny lub inni pracownicy kolei, zajmujący stanowiska kierownicze, w granicach upoważnień udzielonych przez dyrektora eksploatacyjnego.

§ 9.

(1) Koszta przymusowego zarządu państwowego pokrywane są z funduszów danej kolei.

(2) Wszyscy członkowie zarządu otrzymują za udział w każdym posiedzeniu zarządu bez względu na czas jego trwania wynagrodzenie, którego wysokość ustala w drodze uchwały zarząd, w zależności od stanu finansowego kolei — nie wyżej jednak jak 500 zł. Poza tym członkom zarządu, zamieszkałym stale poza miejscem posiedzeń zarządu, służy prawo do zwrotu rzeczywistych kosztów przejazdu i pobytu. Kwoty te mogą być uchwałą zarządu zryczałtowane.

§ 10.

Państwowy Zarząd Przymusowy obowiązany jest składać Ministerstwu Komunikacji pisemne kwartalne sprawozdania w trzech egzemplarzach ze swojej działalności oraz ze stanu kolei.

Nr I 4 — 120/1/45.

DZIAŁ PERSONALNY.

86

Komunikat personalny I z dnia 7 sierpnia 1945 r.

W dniu 11 lipca b. r. Ob. Drozdowicz — kotlarz Parowozowni Szczecinek, nie bacząc na ewentualną utratę zdrowia, dokonał w płonącym palenisku parowozu Nr 57-2133, naprawy ruszt, czem zapobiegł wygaszeniu tego parowozu i umożliwił oddanie go do ruchu.

W uznaniu powyższego czynu Ob. Minister Komunikacji przyznał Ob. Drozdowiczowi nagrodę pieniężną w kwocie 1.500 zł.

Nr Pers 2/5876/45.

87

Komunikat personalny II z dnia 8 sierpnia 1945 r.

Ob. Kurowski Bolesław — st. torowy Odcinka Drogowego Mińsk Mazowiecki, pełniąc służbę w nader ciężkich warunkach, zatrzymał w dniu 4 lipca br. pociąg pospieszny Moskwa — Berlin przed rozmytym, skutkiem ulewy, nasypem kolejowym, czem zapobiegł nieuniknionej katastrofie tego pociągu.

W uznaniu powyższego czynu Ministerstwo Komunikacji przyznało Ob. Kurowskiemu Bolesławowi nagrodę pieniężną w kwocie 3.000 zł.

Nr Pers 2/5007/45.

88

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 3 lipca 1945 r. o uregulowaniu stosunku służbowego i uposażenia zgłaszających się ponownie do służby pracowników P.K.P., repatriantów i osób powołanych do wojskowej służby komunikacji na kolejach oraz nowoprzyjmowanych pracowników.

(1) W związku z uruchomieniem Polskich Kolei Państwowych obsady personelu dokonuje się przez:

1) przyjęcie zgłaszających się ponownie do służby kolejowej pracowników przedsiębiorstwa P.K.P. i zatrudnienie ich w okręgu dyrekcji okręgowej kolei państwowych, w której zgłosili się do służby;
2) przyjęcie zgłaszających się ponownie do służby kolejowej pracowników przedsiębiorstwa P.K.P. w okręgu dyrekcji, w której się zgłosili i delegowanie ich do służby w okręgu innej dyrekcji, zwłaszcza na terenie ziem nowoprzyłączonych;
3) rejestrację zgłaszających się ponownie do służby kolejowej pracowników przedsiębiorstwa P.K.P. i skierowanie (wyznaczenie) ich przez dyrekcję rejestrującą do służby w okręgu innej dyrekcji, zwłaszcza na terenie ziem nowoprzyłączonych;
4) przyjęcie do służby repatriantów — pracowników kolejowych;
5) powołanie ponownie do służby kolejowej emerytów przedsiębiorstwa P.K.P.;
6) powołanie do wojskowej służby komunikacji na kolejach pracowników i emerytów kolejowych oraz osób z fachowym wykształceniem i fachową praktyką z dziedziny komunikacji kolejowej;
7) nowe przyjęcia pracowników do służby kolejowej.

(2) Pracowników przedsiębiorstwa P.KP. zgłaszających się po wydaniu niniejszego zarządzenia ponownie do służby kolejowej w okręgu dyrekcji, do której należy ich ostatnie miejsce służbowe z 1939 r., należy przyjąć do służby w okręgu tej dyrekcji z prawem pierwszeństwa przed nowoprzyjętymi pracownikami, których w razie niemożności zatrudnienia w okręgu danej dyrekcji wskutek przyjęcia powracających pracowników, należy delegować do służby w okręgu innej dyrekcji, wykazującej zapotrzebowanie personelu, jeżeli w służbie kolejowej są zatrudnieni co najmniej trzy miesiące lub przenieść do służby w okręgu innej dyrekcji, jeżeli pracują na P.K.P. krócej niż trzy miesiące. W przypadkach, w których zatrudnienie pracownika zgłaszającego się ponownie do służby w dyrekcji macierzystej nie byłoby możliwe również w drodze wymiany z pracownikami nowoprzyjętymi, należy go delegować do służby w okręgu innej dyrekcji, w której jest zapotrzebowanie personelu.

(3) Pracowników przedsiębiorstwa P.K.P. zgłaszających się po wydaniu niniejszego zarządzenia do służby kolejowej w okręgu dyrekcji, do której nie należy ich ostatnie miejsce służbowe z 1939 r., można zatrudnić w okręgu danej dyrekcji lub zarejestrować przez nią i skierować (wyznaczyć) do służby w okręgu innej dyrekcji, w której jest brak personelu.

(4) Delegacje pracowników z okręgu jednej D.O.K.P. do okręgu innych D.O.K.P. dyrekcja zarządzająca delegację winna uzgodnić z przedstawicielami zarządu Z.Z.K. właściwego dla miejsca pełnienia służby pracownika, którego ma się delegować.

(5) Stosunek służbowy pracowników przedsiębiorstwa P.K.P. o charakterze publiczno-prawnym regulują:

1) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa P.K.P. (Dz. U.R.P. Nr 4, poz. 23);
2) dekret P.K.W.N. z dnia 27 grudnia 1944 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego i zaszeregowaniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U.R.P. Nr 16, poz. 89);
3) rozporządzenie Ministra Komunikacji z d. 9 stycznia 1945 r. Nr K.P. 231/45 o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego i zaszeregowaniu pracowników P.K.P.

Wymienionymi przepisami są objęci pracownicy etatowi, stali i praktykanci, którzy charakter publiczno - prawny osiągnęli przed dniem 1 września 1939 r. lub zostali mianowani pracownikami etatowymi albo zaliczeni w poczet pracowników stałych bądź przyjęci do służby jako praktykanci po dniu 22 lipca 1944 roku.

(6) Stosunek służbowy prywatno-prawny regulują:

1) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U.R.P. Nr 35, poz. 323);
2) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U.R.P. Nr 35, poz. 324);
3) Kodeks Zobowiązań (Dz. U.R.P. z 1933 r. Nr 82, poz. 598).

Prywatno-prawny stosunek służbowy posiadają pracownicy umowni stali i niestali oraz sezonowi.

(7) Pracowników nowych należy przyjmować z reguły w charakterze pracowników umownych.

(8) Stosunek służbowy emerytów zatrudnionych ponownie na służbie kolejowej jest publiczno - prawny, jeżeli zostali powołani do służby na podstawie § 14 Przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników przedsiębiorstwa P.K.P. lub prywatno - prawny, jeżeli ponowne zatrudnienie nastąpiło na podstawie umowy o pracę.

(9) Stosunek służbowy pracowników powołanych do wojskowej służby komunikacji

na kolejach jest publiczno - prawny, jeżeli pracownicy ci w dniu 1 września 1939 r. byli pracownikami etatowymi, stałymi lub praktykantami albo emerytami przedsiębiorstwa P.K.P. W innych przypadkach stosunek służbowy pracowników kolejowych i osób powołanych do wojskowej służby komunikacji na kolejach jest prywatno - prawny.

(10) Sprawa uposażenia pracowników publiczno - prawnych reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa P.K.P. (Dz. U.R.P. Nr 4, poz. 24), dekret P.K.W.N. z dnia 27 grudnia 1944 r. o tymczasowym uregulowaniu uposażeń pracowników państwowych (Dz. U.R.P. Nr 1, poz. 88) oraz rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 9 stycznia 1945 r. Nr K.P. 231/45, o tymczasowym uregulowaniu stosunku służbowego i zaszeregowaniu pracowników P.K.P., sprawę zaś wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę zawarte z nimi umowy o pracę.

(11) Pracownicy delegowani pozostają nadal w rejestrze dyrekcyj macierzystych i otrzymują oprócz uposażenia (wynagrodzenia umownego) zaliczki na diety wg. osobnych zarządzeń Ministerstwa Komunikacji. Uposażenie (wynagrodzenie) wypłacają pracownikom delegowanym dyrekcje macierzyste za pośrednictwem jednostek służbowych, do których pracownicy są delegowani. Zaliczki na diety wypłacają pracownikom delegowanym dyrekcje, w których okręgu są oni zatrudnieni, zawiadamiając o dokonanej wypłacie dyrekcje macierzyste pracowników.

(12) Dla pracowników przeniesionych lub skierowanych przez Ministerstwo Komunikacji lub jedną z dyrekcji okręgowych kolei państwowych do służby w innej dyrekcji, emerytów P.K.P. powołanych ponownie do służby, repatriantów, pracowników i osób powołanych do wojskowej służby komunikacji na kolejach oraz nowoprzyjętych pracowników macierzystymi dyrekcjami są dyrekcje w których okręgu oni pełnią służbę. Wymienieni pracownicy korzystają z wszelkich uprawnień od dnia zatrudnienia w służbie kolejowej i nie mają prawa do diet.

(13) Pracownicy przedsiębiorstwa P.K.P. z wyjątkiem pracowników delegowanych otrzymują w przypadkach prowadzenia podwójnego gospodarstwa domowego, do czasu uregulowania należności z tego tytułu, zaliczki na poczet odszkodowania za prowadzenie podwójnego gospodarstwa domowego na zasadach osobnego zarządzenia Ministerstwa Komunikacji.

(14) Uposażenie (wynagrodzenie umowne) pracowników, których rodziny mieszkają stale w miejscowościach położonych w okręgu innej dyrekcji niż okręg dyrekcji, w której pracownicy pełnią służbę, można wypłacić rodzinom pracowników na podstawie upoważnień udzielonych przez pracowników. Dyrekcja okręgowa kolei państwowych, w której okręgu zamieszkuje rodzina pracownika wypłaca jej uposażenie (wynagrodzenie) pracownika zaliczkowo za pośrednictwem kolejowej jednostki służbowej, która jest najbliższą miejsca zamieszkania rodziny pracownika, na podstawie zarządzenia dyrekcji macierzystej, do którego należy dołączyć upoważnienie pracownika do wypłacania jego uposażenia (wynagrodzenia) rodzinie. O dokonanym wydatku zawiadamia dyrekcja, dokonująca wypłaty, dyrekcję macierzystą pracownika, zaliczając wydatek zgodnie z obowiązującymi przepisami.

(15) Rodzinom pracowników wymienionych w niniejszym zarządzeniu, które nie mogły jeszcze przesiedlić się ze względów od nich niezależnych, należy w porozumieniu z dyrekcjami, w których okręgu one zamieszkują, zapewnić opiekę lekarską, deputat opałowy, mieszkanie i umożliwić korzystanie z miejskich kart aprowizacyjnych. Za rodzinę uważać należy będącą na utrzymaniu pracownika żonę i dzieci (ślubne, nieślubne, adoptowane i pasierby) w wieku do 14 lat, jeżeli zaś uczęszczają do szkoły powszechnej, średniej lub wyższej, do czasu ukończenia szkoły, a jeżeli idzie o mieszkanie, deputat opałowy — również tych członków rodziny, którzy zamieszkiwali stale z pracownikiem przed wydaniem zarządzenia, powodującego pełnienie przez niego służby w innym okręgu dyrekcyjnym niż okręg dyrekcyjny, w którym stale zamieszkują. Karty żywnościowe należy wydawać rodzinie pracownika dla tych członków, na które je stale otrzymywał.

(16) Delegacja pracownika ulega zakończeniu z chwilą możności dokonania przeniesienia rodziny pracownika do miejscowości, do której go delegowano, co ustala dyrektor kolei państwowych wspólnie z władzami administracji publicznej i przedstawicielem zarządu okręgowego Z.Z.K.

(17) Zgodnie z wytycznymi akcji przesiedlania się na tereny nowoprzyłączone oraz w interesie służby, a w szczególności dla uniknięcia rozprzężenia dyscypliny pracy i niepotrzebnych jazd pracowników i członków ich rodzin, dyrekcje dokonają w porozumieniu z dyrekcjami macierzystymi przeniesień pracowników delegowanych, którzy przesiedlili już swoje rodziny oraz pracowników samotnych. Delegacja pracowników samotnych nie może przekraczać 3 miesięcy, licząc od dnia oddelegowania. Po upływie tego czasu winni oni być przeniesieni. Dla przesiedlenia rodzin należy udzielać pracownikom urlopów okolicznościowych do 7 dni.

(18) Dyrekcje okręgowe kolei państwowych dołożą wszelkich starań w kierunku usunięcia trudności przy przeniesieniach pracowników delegowanych, w szczególności:

1) dokonają w jaknajszerszej mierze przydziału mieszkań kolejowych pracownikom, których rodziny zamieszkują w okręgach innych dyrekcyj,
2) wystąpią o przydział domów na mieszkania kolejowe do właściwych władz w razie braku mieszkań kolejowych, podejmując się w razie potrzeby remontu przy-

dzielonych domów i doprowadzą tę akcję jak najszybciej do pomyślnego rezultatu;

3) wystąpią do właściwych władz o przydział mieszkań prywatnych dla pracowników kolejowych, interweniując w razie potrzeby w konkretnych przypadkach przydziału mieszkań pracownikom kolejowym;

4) wydadzą zarządzenia mające na celu umożliwienia pracownikom przewiezienia ich ruchomości, bądź indywidualnie, bądź w transportach zbiorowych koleją lub innymi środkami komunikacyjnymi;

5) ułatwią pracownikom i ich rodzinom warunki wyżywienia przez uzyskanie dodatkowych przydziałów aprowizacyjnych od właściwych władz i poprą inicjatywę pracowników w kierunku spółdzielczości w zakresie zaopatrywania się w środki żywności, tworzenia stołówek dla pracowników i ich rodzin, wydawania bezpłatnych lub płatnych posiłków itp.

W razie zachodzących trudności, których D.O.K.P. nie będą mogły rozwiązać w porozumieniu z władzami miejscowymi na szczeblu I lub II-ej instancji, należy wystąpić do Ministerstwa Komunikacji w celu uregulowania odnośnych spraw w porozumieniu z władzami centralnymi.

Nr Pers. 2/2992/45.

DZIAŁ BUDOWY I UTRZYMANIA KOLEI.

89

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 22 lipca 1945 r. o wydaniu statutu organizacyjnego Dyrekcji Odbudowy Warszawskiego Węzła Kolejowego.

Na podstawie art. 17 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U.R.P. z 1930 r. Nr 89, poz. 705) zarządzam co następuje:

§ 1.

Ustrój i zakres działania Dyrekcji Odbudowy Warszawskiego Węzła Kolejowego, utworzonej na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 6 czerwca 1945 r. (Monitor Polski Nr 7, poz. 30) ustala załączony Statut.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 1945 r.

Nr II-128/2/45.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 22 lipca 1945 r.

STATUT ORGANIZACYJNY DYREKCJI ODBUDOWY WARSZAWSKIEGO WĘZŁA KOLEJOWEGO

§ 1.

(1) Dyrekcja Odbudowy Warszawskiego Węzła Kolejowego, zwana w dalszym ciągu Statutu niniejszego „Dyrekcją" jest osobnym urzędem przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" z siedzibą w Warszawie, podległym bezpośrednio Ministrowi Komunikacji.

(2) Terenem działania Dyrekcji jest obszar Warszawskiego Zespołu Miejskiego oraz odcinków zelektryfikowanych linii kolejowych, wykraczających poza ten obszar.

§ 2.

(1) Zadaniem Dyrekcji jest w ramach ogólnego projektu odbudowy stolicy i jej regionu:

1) sporządzanie szczegółowych projektów i planów odbudowy i budowy komunikacji kolejowej na terenie działania Dyrekcji, opartych na opracowaniach Biura Planowania MK, przystosowanych do założeń planowania ogólno-krajowego, jak i regionalnego;

2) wykonanie odbudowy zniszczonych obiektów i urządzeń kolejowych oraz budowy nowych, zgodnie z omówionymi wyżej planami i projektami;

3) odbudowa i budowa gmachów Ministerstwa Komunikacji na terenie stolicy.

(2) Zakres działania Dyrekcji nie dotyczy:

1) konserwacji obiektów i urządzeń kolejowych znajdujących się w stanie używalności;

2) odbudowy obiektów nieznacznie uszkodzonych;

3) budowy i odbudowy urządzeń teletechnicznych przekazanych Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Warszawie przez Ministerstwo Komunikacji.

§ 3.

Przy planowaniu nowych obiektów i układaniu programów robót Dyrekcja powinna porozumiewać się z D.O.K.P. w Warszawie, a przed wykonaniem robót, związanych z ruchem pociągów uzgadniać z nią sposób wykonania.

§ 4.

(1) Na czele Dyrekcji stoi mianowany przez Ministra Komunikacji dyrektor o uprawnieniach w sprawach administracyjnych i gospodarczych, równych uprawnieniom dyrektora kolei państwowych, ze zmianami, wynikającymi z niniejszego statutu.

(2) Dyrektor:

1) sprawuje kierownictwo i nadzór nad całością prac Dyrekcji, w granicach obowiązujących przepisów i w myśl zasad celowej i oszczędnej gospodarki oraz zgodnie z potrzebami obrony Państwa;
2) reprezentuje Dyrekcję na zewnątrz i porozumiewa się bezpośrednio z władzami państwowymi I-ej II instancji;
3) podlega osobiście bezpośrednio Ministrowi Komunikacji, polecenia zaś służbowe otrzymuje bądź od Ministra Komunikacji, bądź od właściwych organów Ministerstwa Komunikacji;
4) jest zwierzchnikiem osobistym wszystkich pracowników Dyrekcji i posiada w stosunku do nich kompetencje takie, jakie posiadają naczelnicy centralnych biur kolei państwowych w stosunku do pracowników tych biur, unormowane osobnym zarządzeniem Ministra Komunikacji;
5) czuwa nad ścisłym wykonywaniem poleceń i wskazówek służbowych Ministra (Ministerstwa) Komunikacji;
6) organizuje i koordynuje prace wydziałów Dyrekcji, zatwierdza regulamin Dyrekcji oraz dba o rozwój i ulepszenie w pracy Dyrekcji w powyższym zakresie;
7) jest odpowiedzialny przed Ministrem Komunikacji za swoją osobistą działalność służbową i za działalność służbową podległych pracowników oraz za funkcjonowanie Dyrekcji;
8) ma prawo czynić zamówienia lub zawierać umowy z wolnej ręki — w sposób przewidziany w przepisach — o zakupy doraźne materiałów i inwentarza użytkowego dla potrzeb Dyrekcji do sumy 250.000 zł (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) w jednym przypadku — z tym zastrzeżeniem, że wydatki te nie mogą przekraczać sumy 1.000.000 zł (jeden milion) miesięcznie;
9) ma prawo oddawać roboty i dostawy z wolnej ręki do 500.000 zł (pięćset tysięcy), z przetargu ograniczonego do zł 2.000.000 (dwa miliony), a z przetargu publicznego do 5.000.000 zł (pięć milionów) i zezwalać na dodatkowe roboty, których nie przewidziano w umowie, jeżeli koszt tych robót nie przekracza 20% sumy umownej, ani 1.000.000 zł (jeden milion);
10) ma prawo przyznawać pracownikom indywidualne nagrody pieniężne (premie) w zależności od wyników pracy w danym miesiącu (terminowość i oszczędność), z tym zastrzeżeniem, że suma ogólna premii nie przekroczy 1% sumy wydatków rzeczowych w poszczególnych miesiącach; premię Dyrektora określać będzie na podstawie sprawozdania miesięcznego Minister;
11) ma prawo zawierać umowy o dzieło do kwoty 100.000 zł (sto tysięcy) w pojedynczym przypadku;
12) decyduje również we wszystkich nie wymienionych wyżej sprawach z zakresu działania Dyrekcji, z wyjątkiem spraw, zastrzeżonych Ministrowi (Ministerstwu) Komunikacji lub Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Warszawie, powinien jednak część swych uprawnień przelać na wicedyrektorów i na naczelników wydziałów.

§ 5.

(1) Dyrektora zastępują przydani mu do pomocy wicedyrektorzy, mianowani przez Ministra Komunikacji.

(2) Wicedyrektor, prócz kierownictwa jednego z wydziałów Dyrekcji, może, na polecenie dyrektora, sprawować na stałe lub czasowo kierownictwo i nadzór nad pewnym zespołem spraw z innego wydziału i wówczas jest on odpowiedzialny za ten zespół spraw powierzonych jego kompetencji oraz jest w tym zakresie zwierzchnikiem służbowym pracowników innego wydziału i ma wszystkie lub niektóre kompetencje rzeczowe dyrektora, zależnie od decyzji dyrektora.

(3) Gdy dyrektor jest nieobecny na służbie, zastępuje go wyznaczony przez dyrektora wicedyrektor; na zastępującego przechodzą wszelkie prawa, obowiązki i odpowiedzialność służbowa dyrektora.

§ 6.

W skład Dyrekcji wchodzą:
1) Wydział Ogólny (I);
2) Wydział Budowlany (II);
3) Wydział Elektrotechniczny (III).

§ 7.

(1) Wydziały dzielą się na działy.
(2) W skład Wydziału Ogólnego wchodzą Działy:
Ogólno - Administracyjny (1),
Personalny (2),
Finansowy (3),
Zakupów i Zasobów (4),
Gospodarczy (5),
oraz Samodzielny Referat Prawny.
(3) W skład Wydziału Budowlanego wchodzą Działy:
Projektów Podstawowych i Koordynacji (1),
Nawierzchni i Stacyj (2),
Podtorza i Mostów (3),
Budynków i Instalacyj (4),
Pomiarowy (5).
(4) W skład Wydziału Elektrotechnicznego wchodzą Działy:
Projektów Podstawowych (1),
Sieci i Podstacyj (2),
Taboru i Warsztatów Elektrotrakcyjnych (3),
Urządzeń Zabezpieczenia Ruchu Pociągów i Teletechniki (4).
(5) Zakres działania i tryb pracy wydziałów i działów ustali regulamin Dyrekcji, zatwierdzony przez Ministra Komunikacji.

§ 8.

(1) Na czele wydziałów stoją naczelnicy wydziałów, mianowani przez Ministra Komunikacji o uprawnieniach, obowiązkach i odpowiedzialności służbowej naczelników służb względnie biur D.O.K.P.

(2) Naczelnicy wydziałów nie będący równocześnie wicedyrektorami podlegają osobiście Dyrektorowi, polecenia jednak służbowe otrzymują także od wicedyrektorów w granicach ich kompetencji.

(3) Na czele działów odbudowy stoją kierownicy działów o uprawnieniach, obowiązkach i odpowiedzialności służbowej kierowników działów D.O.K.P.

§ 9.

(1) Do personelu Dyrekcji należy, oprócz organów kierowniczych, odpowiednia ilość innych pracowników technicznych i administracyjnych, ustanowiona na podstawie normowania stanowisk przez Ministerstwo Komunikacji i przewidziana w planie finansowo - gospodarczym P.K.P.

(2) Personel Dyrekcji składa się:

a) w zasadzie z pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, zawartej z dyrektorem;
b) z urzędników Ministerstwa Komunikacji i pracowników P.K.P., przeniesionych do służby w Dyrekcji, zarządzeniem Ministerstwa Komunikacji na wniosek dyrektora.

(3) Normy wynagrodzenia pracowników określi osobne zarządzenie Ministra Komunikacji.

§ 10.

(1) Ministerstwo Komunikacji załatwia sprawy personalne, dotyczące Dyrekcji, z zakresu działania referatu reklamacyjnego w Biurze Wojskowym Ministerstwa.

(2) Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Warszawie:

1) wdraża, na wniosek dyrektora, postępowanie dyscyplinarne przeciwko zatrudnionym przez Dyrekcję pracownikom P.K.P. i wydaje decyzje w postępowaniu dyscyplinarnym, wyjąwszy orzeczenia o karze;
2) udziela opieki lekarskiej pracownikom Dyrekcji i członkom ich rodzin;
3) przyznaje pracownikom Dyrekcji, zwolnionym ze służby i ich rodzinom zaopatrzenie emerytalne i odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek;
4) przyznaje odprawy pracownikom Dyrekcji, zwolnionym ze służby, jeżeli nie należy się im zaopatrzenie emerytalne.

§ 11.

(1) Gotówkę, potrzebną na swoje wypłaty, Dyrekcja pobiera na podstawie zleceń na wypłatę, zatwierdzonych przez Dyrektora Departamentu Finansowego Ministerstwa Komunikacji.

(2) Podpisujący zlecenia wypłaty odpowiada za prawidłowość i celowość zarządzonych wypłat.

§ 12.

(1) Organami wykonawczymi Dyrekcji na linii są oddziały odbudowy i oddziały odbudowy elektrotechniczne, tworzone w miarę potrzeby w drodze zarządzeń Ministra Komunikacji.

(2) Dla wykonania określonych prac na linii Dyrektor może tworzyć odcinki odbudowy i odcinki odbudowy elektrotechniczne.

(3) Naczelnicy oddziałów odbudowy i oddziałów odbudowy elektrotechnicznych mają uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność służbową naczelników oddziałów budowy podległych dyrekcjom okręgowym kolei państwowych, a kierownicy odcinków odbudowy i odcinków odbudowy elektrotechnicznych — uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność służbową kierowników odcinków robót oddziałów budowy wzgl. oddziałów elektrotechnicznych.

(4) Szczegółowy zakres działania, organizację i tryb pracy oddziałów i odcinków odbudowy określi osobny Regulamin zatwierdzony przez Ministra Komunikacji.

90

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 28 lipca 1945 r. o wydaniu „Przepisów budowy i utrzymania nawierzchni na kolejach o torze normalnym".

Na podstawie art. 4 pkt. 7). ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i organizacji urzędów kolejowych (Dz. U.R.P. Nr 57, poz. 580), zmienionego i uzupełnionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 października 1930 r. (Dz. U.R.P. Nr 76, poz. 599) zatwierdzam „Przepisy budowy i utrzymania nawierzchni na kolejach o torze normalnym", które ukażą się w osobnym wydaniu.

Przepisy niniejsze wchodzą w życie z dn. 1. listopada 1945 r. Jednocześnie tracą moc obowiązującą „Przepisy budowy i utrzymania nawierzchni na kolejach o torze normalnym" wprowadzone w życie rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 26 czerwca 1934 r. (Dz. Urz. M.K. z 1934 r., poz. 128), oraz inne przepisy, wydane w sprawach unormowanych niniejszym rozporządzeniem.

Nr RT—2/5/45.

DZIAŁ RUCHU KOLEJOWEGO.

91

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 7 sierpnia 1945 r. o wydaniu „Przepisów sygnalizacji na kolejach polskich".

Na podstawie art. 4, pkt. 7) ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i organizacji urzędów kolejowych (Dz. U.R.P. Nr 57, poz. 580) oraz art. 2-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczpospolitej z dnia 24 września 1926 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U.R.P. Nr 97, poz. 567), zatwierdzam „Przepisy Sygnalizacji na Kolejach Polskich", które ukażą się w osobnym wydaniu.

Przepisy powyższe wchodzą w życie z dn. 15 listopada 1945 r.

Jednocześnie tracą moc obowiązującą „Przepisy Sygnalizacji na Kolejach Polskich" wprowadzone w życie rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 9 lipca 1930 r. Nr V/5 6195/30, oraz wszelkie inne przepisy sygnalizacyjne stosowane dotychczas na kolejach polskich.

Nr RT-50/3/45.

92

Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 18 lipca 1945 r. o uzupełnieniu Przepisów Nr R 18.

Wprowadza się następujące uzupełnienie do „Przepisów Nr R 18": W skróconym adresie liczbowym Nr „siedemdziesiąt pięć" należy dopisać w rubryce „otrzymujący" następujące skróty telegraficzne: „B, F".

Nr IV. 4/101/3/45.

DZIAŁ LOTNICTWA CYWILNEGO.

93

Komunikat Departamentu Lotnictwa Cywilnego z dnia 17 lipca 1945 r.

Departament Lotnictwa Cywilnego Ministerstwa Komunikacji podaje do wiadomości, że członek załogi statków powietrznych, który uzyskał w swoim czasie świadectwo uzdolnienia, lecz obecnie świadectwa tego nie może przedstawić, winien przy staraniach o odnowienie uprawnień członka załogi tekst i datę tego świadectwa udowodnić za pomocą dwóch świadków, którzy przebywali łącznie z nim w lotniczych szkołach, kursach czy stowarzyszeniach.

Podpisy świadków winny być uwierzytelnione na zaświadczeniach o treści podanej w załączniku.

Nr XI. 1—22/1/45.

Załącznik do Komunikatu Dep. Lotn. Cyw. z dnia 17 lipca 1945 r.

TEKST OŚWIADCZENIA

Ja niżej podpisany . . . .
urodzony dnia . . . . 19. . . r. w . . . .
zamieszkały w . . . . ul. . . . . Nr . . .
stwierdzam niniejszym, że znany mi osobiście ob. . . . . zamieszkały w . . . . skończył w dniu . . . . . . 19 . . . r. . . . .
i uzyskał w dniu . . . . 19 . . . r. w Ministerstwie Komunikacji Departamencie Lotnictwa Cywilnego świadectwo uzdolnienia, jako . . . . statku powietrznego. Fakt ten znany mi jest dobrze i potwierdzam go z całą stanowczością w miejsce przysięgi, przyjmując na siebie za to oświadczenie pełną odpowiedzialność.

. . . . dnia . . . . . . 1945 r.
Miejscowość

. . . .
(podpis uwierzytelniony)

DZIAŁ APROWIZACJI I ZAOPATRYWANIA.

94

Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 28 lipca 1945 r. o pracach składnic stacyjnych „Wymiany Towarowej P.K.P.".

Nawiązując do rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 13 czerwca 45 r. o utworzeniu „Wymiany Towarowej P.K.P." (Dz. Urz. M.K. Nr 8, poz. 65) polecam jak następuje:

1. W myśl ust. 3 rozporządzenia należy na stacjach posiadających ekspedycje towarowe lub bagażowe urządzić natychmiast składnice Wymiany Towarowej P.K.P.
2. Kierownik ekspedycji towarowej lub bagażowej względnie pracownik prowadzący czynności ekspedytorskie odpowiedzialny jest osobiście za zorganizowanie i należyte stałe funkcjonowanie składnicy Wymiany Towarowej P.K.P., podobnie jak za inne czynności służbowe. Do pomocy sobie wyznacza on osoby godne zaufania spośród podlegającego mu personelu, które odpowiadają za czynności w składnicy Wymiany Towarowej P.K.P. również tak, jak za inne czynności służbowe.
3. Stosownie do ust. 7 rozporządzenia kierownik składnicy stacyjnej ma do prac

w składnicy powołać jednego stałego przedstawiciela Z. Z. K., wyznaczonego przez miejscowe koło Związku.

4. Kierownik składnicy wraz z delegatem Z.Z.K. winni zwrócić się do okolicznych spółdzielni, jak Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej, Społem, Rolnik itp., zaznajomić je z treścią rozporządzenia Ministra Komunikacji o celach Wymiany Towarowej P.K.P. oraz zażądać od tych spółdzielni jednego stałego delegata do składnicy.
5. Następnie powinni oni zwrócić się do znajdujących się w okolicy społecznych organizacji Samopomocy Chłopskiej o delegowanie do powstającej składnicy jednego stałego delegata.
6. Osoby wchodzące w skład składnicy powinny na pierwszym posiedzeniu zaznajomić się dokładnie z treścią wspomnianego na wstępie rozporządzenia i poinformować okoliczne spółdzielnie, gminy, sołtysów i instytucje o charakterze rolniczo - handlowym, jak: mleczarnie, przetwórnie owocowe, młyny, zbiornice jaj itp. oraz pojedyncze gospodarstwa rolne o społecznym znaczeniu nowoutworzonych składnic, za pośrednictwem których będzie dostarczać się na wieś artykuły przemysłowe po cenach fabrycznych, jak: cement, wapno, papa, gwoździe, żelazo kowalne, wyroby żelazne, naczynia blaszane i emaliowane, smoła, nawozy sztuczne, wyroby włókiennicze, skóra, obuwie, wyroby monopolowe, węgiel, koks, smary, narzędzia, maszyny rolnicze itp. w zamian za artykuły żywnościowe, jak bydło, trzoda chlewna zarówno w stanie żywym jak i bitym, tłuszcze jadalne, wędliny, nabiał, cukier, nasiona, strączkowe, mąka, zboże, ziemniaki, owoce itp.
7. Składnice stacyjne Wymiany Towarowej PKP w pełnym składzie powinny ustalić na podstawie porozumienia się z okolicznymi spółdzielniami i ludnością, jakie artykuły przemysłowe potrzebne są danej okolicy i co wzamian za to z artykułów rolniczych będzie można otrzymać. Uwzględnić tutaj należy przy tym w przybliżeniu ilość artykułów zarówno przemysłowych, jak i rolniczych.
8. Przy przeprowadzaniu pertraktacji o wymianie wyrobów przemysłowych na artykuły rolne i odwrotnie, należy, w miarę możności, opierać się na stosunku cen z 1939 r., bez względu na to, ile wynosi obecna cena fabryczna wyrobów przemysłowych.
9. Po ustaleniu jakie artykuły przemysłowe i w jakich ilościach potrzebne są do zamiany na artykuły rolne, należy wypisać zamówienie wzór Nr. 1 w trzech egzemplarzach, z równoczesnym wyszczególnieniem, jakie rodzaje i ile (waga) z produktów rolnych będą dostarczone. Jeden egzemplarz zamówienia wysyła się do Centrali Wymiany Towarowej PKP, drugi otrzymuje zamawiający, trzeci egzemplarz pozostaje w składnicy.
10. Tak wypełnione zamówienia, zaopatrzone w podpisy i stempel stacji, należy natychmiast wysyłać do Centrali Wymiany Towarowej PKP do zatwierdzenia i uzyskania od właściwego Ministerstwa zezwolenia na wydanie towaru z fabryki lub ze składu fabrycznego.
11. Po zawiadomieniu składnicy, że zamówienie Centrala Wymiany Towarowej PKP zatwierdziła, składnica wysyła natychmiast do Centrali delegata celem podjęcia zatwierdzonego zamówienia do wskazanej fabryki oraz asygnaty na zapłacenie rachunku należnego w fabryce za naładowany towar. Delegatem tym winien być jeden z członków składnicy stacyjnej, który będzie odpowiedzialny za jakość, ilość, za ładunek i za dostarczenie artykułów przemysłowych do zamawiającej składnicy. Delegat winien zażądać na stacji załadowania konwojentów spośród strażników kolejowych celem doprowadzenia ładunku do stacji przeznaczenia.
12. Po przewiezieniu towaru do stacji przeznaczenia, delegat składnicy stacyjnej przekazuje przywieziony towar według listu przewozowego i rachunku odpowiedzialnemu kierownikowi składnicy stacyjnej przy udziale delegatów interesowanych instytucji.
13. Kierownik składnicy stacyjnej wspólnie z delegatami zawiadamia interesowanych o nadejściu towarów przemysłowych i przeprowadzą wymianę w myśl zaakceptowanego zamówienia.
14. Przy przekazywaniu wyrobów przemysłowych zamawiającemu, należy wypełnić oraz zaopatrzyć w podpisy i stempel stacyjny pokwitowanie zdawcze, wzór Nr. 2 w trzech egzemplarzach. Jeden egzemplarz pokwitowania wysyła się do Centrali Wymiany Towarowej PKP, drugi otrzymuje odbierający towar, trzeci egzemplarz pozostaje w przechowaniu składnicy.
15. Przy przejmowaniu produktów rolnych należy również wypełnić, zaopatrzyć w podpisy i stempel stacyjny pokwitowanie odbiorcze, wzór Nr. 3, w trzech egzemplarzach. Jeden egzemplarz pokwitowania wysyła się do Centrali Wymiany Towarowej PKP, drugi otrzymuje dostawca artykułów żywnościowych, trzeci egzemplarz pozostaje w składnicy stacyjnej.
16. Otrzymane z wymiany artykuły żywnościowe należy przekazać przedstawicielowi Wydziału Aprowizacji i Zaopatrzenia DOKP do rozdziału pomiędzy pracowników PKP za pokwitowaniem w trzech egzemplarzach według wzoru Nr. 4. Jeden egzemplarz wysyła się do Centrali Wymiany Towarowej PKP, drugi do Wy-

działu Aprowizacji i Zaopatrywania DOKP, trzeci egzemplarz pozostaje na miejscu.

17. Kalkulację ceny w złotych z artykułów przekazanych do Wydziału Aprowizacji i Zaopatrzenia DOKP, celem rozdziału między pracowników PKP należy przeprowadzić następująco:

a) artykuły przemysłowe przeznaczona do wymiany:

1) cena fabryczna (rachunek) loco wagon, stacja nadania,

2) koszta handlowe (dodać 15% do powyższej ceny),

3) koszta transportu według listu przewozowego lub kwitu przesyłkowego,

4) rzeczywiste koszty dodatkowe (diety konwoju i delegata) na podstawie specyfikacji z podpisami;

b) artykuły żywnościowe przeznaczone dla Wydziału Aprowizacji i Zaopatrywania DOKP dla pracowników PKP:

1) ogólna suma wynikła z kalkulacji poz. a.),

2) dodać 15% kosztów handlowych.

Kwota podana w ustępie b) winna być odprowadzona przez Wydział Aprowizacji i Zaopatrzenia DOKP do Centrali Wymiany Towarowej PKP za tranzakcję wymienną, dokonaną na danej składnicy stacyjnej.

18) Artykuły żywnościowe i przemysłowe, należące do Wymiany Towarowej PKP, przechowywane w magazynach na stacji, należy w miarę możności oddzielać od przesyłek handlowych i ochraniać przed zniszczeniem lub rozkradzeniem.

19. Wskutek wykonywania prac w składnicy stacyjnej nie może doznać uszczerbku normalny tok pracy na PKP.

20. Za wykonywanie czynności, związanych z wymianą towarową pracownicy PKP jako też delegaci ZZK, delegaci okolicznych spółdzielni i Związku Samopomocy Chłopskiej otrzymywać będą premie miesięczną procentowo w stosunku do dokonanych obrotów wymiany. Wysokość premii ustali się dodatkowo.

21. Wagony towarowe przeznaczone do przewozu artykułów dla Wymiany Towarowej PKP, należy podstawiać i przewozić poza kolejnością, z wyjątkiem pilnych przesyłek wojskowych.

22. Wszelkie druki jak zamówienia, kwity, księgi magazynowe i kasowe będzie się dostarczać składnicom stacyjnym w miarę potrzeby.

Okólnik niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1945 r.

Ir I 1—17/1/45.

Wzór Nr. 1.

CENTRALA WYMIANY TOWAROWEJ P.K.P.
Warszawa, Chałubińskiego 4 M.K.

Zamówienie

Stacja . . . . dnia . . . . 1945 r.
zamawiający (nazwa organizacji) . . . . .
. . . .
mająca siedzibę (miejscowość) . . . . .
zamawia w składnicy stacyjnej Wymiany Towarowej P.K.P.
w . . . . loco magazyn lub rampa towarowa następujące artykuły przemysłowe: (ilość, waga) . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

Wzamian zobowiązuje się dostarczyć składnicy stacyjnej Wymiany Towarowej P.K.P.
w . . . .
następujące produkty rolne: (ilość, waga)
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
produkty będą dostarczone loco magazyn lub rampa towarowa.

Kierownik Składnicy Stacyjnej Wymiany Towarowej (—)	Delegaci: Z. Z. K. Samopomocy Chłopskiej Spółdzielczości	Zamawiający (—)

Wzór Nr. 2.

SKŁADNICA STACYJNA
WYMIANY TOWAROWEJ
w . . . .

Pokwitowanie Nr. . . . . .
zdawcze.

Wydano (komu) . . . .
. . . . w . . . . . .
atrykuły przemysłowe . . . .
. . . . wagi . . . .
dnia . . . . 1945 r.

przekazał: Delegat: przyjął:

Wzór Nr. 3.

SKŁADNICA STACYJNA
WYMIANY TOWAROWEJ
w ....

Pokwitowanie Nr. . . . . . .
odbiorcze.

Otrzymano od . . . .
. . . . w . . . .
produkty . . . .
. . . . wagi . . . . . .
. . . .
dnia . . . . 1945 r.

przekazał: Delegat: przyjął:

Wzór Nr. 4.

SKŁADNICA STACYJNA
WYMIANY TOWAROWEJ
w ....

Pokwitowanie.

Przedstawiciel Wydziału Aprowizacji i Zaopatrywania D.O.K.P. . . . .
. . . .
P.K.P. zgodnie z zamówieniem wymienionym z dnia . . . . Nr. . . . .
przyjął produkty rolne . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
na ogólną sumę . . . .
. . . .
dnia . . . . 1945 r.

przekazał: Delegat: przyjął:

95

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 17 sierpnia 1945 r. o obrotach pieniężnych „Wymiany Towarowej „P.K.P.".

W związku z rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 13 czerwca b. r. o utworzeniu Wymiany Towarowej P.K.P. (Dz. Urz. M. K. Nr 8, poz. 65) Ministerstwo Komunikacji ustala następujący sposób postępowania:

1. Departament Finansowy Ministerstwa Komunikacji zawiadamia dyrekcję okręgową kolei państwowych o przydzielonych do dyspozycji Centrali Wymiany Towarowej P.K.P. sumach obrotowych.
2. Dyrekcje okręgowe kolei państwowych po otrzymaniu dyspozycji Departamentu Finansowego, oraz planu podziału pomiędzy kasy stacyjne, — który to plan dyrekcje otrzymają bezpośrednio od Centrali Wymiany Towarowej P.K.P., zarządzają przez kasy stacyjne wypłaty na ręce upoważnionych każdorazowo przez tę Centralę pracowników; w upoważnieniach należy każdorazowo wskazać sumę, którą mą się wypłacić.
3. Dokumenty na dokonane wypłaty kasy stacyjne obowiązane są przesyłać dekadami 10-go i 20-go i ostatniego dnia miesiąca do Biura Finansowego DOKP, przy wykazach w sposób przewidziany przepisami dla kas stacyjnych. Biuro Finansowe księguje dokonane przez kasy stacyjne wypłaty na rachunek Centrali Wymiany Towarowej P.K.P., a wykazy o dokonanych wypłatach przesyła w terminie 3 dni od daty otrzymania tychże z kas stacyjnych do Centrali Wymiany Towarowej P.K.P.
4. Wszelkie wypłaty na rachunek Centrali Wymiany Towarowej, a zwłaszcza wpłaty z tytułu pobranych przez pracowników artykułów żywnościowych, kasy stacyjne przyjmują za kwitami wpływów ubocznych. Biura Finansowe dyrekcji okręgowych kolei państwowych podają każdomiesięcznie do Ministerstwa Komunikacji i do Centrali Wymiany Towarowej P.K.P. ogólną kwotę pobranych z tego tytułu wpłat, dla każdej kasy stacyjnej oddzielnie.
5. Niezależnie od powyższego obowiązku przedkładania każdomiesięcznie wykazów ogólnej kwoty pobranej na rzecz Centrali Wymiany Towarowej P.K.P., należy w wykazach dekadowych wprowadzonych zarządzeniem z dnia 28 czerwca 1945 r. Nr. KF. 4/342/45 umieścić po stronie przychodów i rozchodów oddzielną nową rubrykę dla wpływów i wydatków Centrali Wymiany Towarowej P.K.P. Do tych wykazów DOKP dołączać będą specyfikację kas stacyjnych z wyszczególnieniem ogólnych obrotów każdej kasy.
6. Celem kontroli obrotów Centrali Wymiany Towarowej P.K.P. oraz celem przedstawiania sprawozdań o tych obrotach Ministerstwo Komunikacji poleca otwarcie w planie kontowym P.K.P. konta pod brzmieniem „rachunek 8, konto 29, subkonto 1 Centrala Wymiany Towarowej przedsiębiorstwa P.K.P."

Nr KF 4/705/45.

Część C.

PRZEDRUKI.

96

Dekret z dnia 8 maja 1945 r. o ustanowieniu Narodowego Święta Zwycięstwa i Wolności. (Przedruk z Dz. U.R.P. z 1945 r. Nr 21, poz. 116).

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Celem upamiętnienia po wsze czasy zwycięstwa Narodu Polskiego i Jego Wielkich Sprzymierzeńców nad najeźdźcą germańskim, demokracji nad hitleryzmem i faszyzmem, wolności i sprawiedliwości nad niewolą i gwałtem — dzień 9 maja, jako dzień zakończenia działań wojennych, stanowić będzie Narodowe Święto Zwycięstwa i Wolności.

Art. 2. Dzień 9 maja jest wolny od pracy.

Art. 3. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim Ministrom.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Spraw Zagranicznych:
Wincenty Rzymowski

Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
Marszałek Polski

Minister Administracji Publicznej:
Edward Ochab

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Wiktor Trojanowski

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Michał Szyszko

w/z Minister Aprowizacji i Handlu:
Karol Petrusewicz

w/z Minister Poczt i Telegrafów:
Roman Pallasch

w/z Minister Informacji i Propagandy:
Wilhelm Billig

Minister Oświaty:
Stanisław Skrzeszewski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

Minister Zdrowia:
Franciszek Litwin

w/z Minister Komunikacji:
Józef Olewiński

Minister Przemysłu:
Hilary Minc

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

Minister Kultury i Sztuki:
Edmund Zalewski

97

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 16 lipca 1945 r. o ustanowieniu przymusowego zarządu państwowego nad niektórymi kolejami prywatnymi użytku publicznego. (Przedruk z Monitora Polskiego z 1945 r. Nr 14 poz. 51).

Na zasadzie art. 2 dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67), zmienionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 437) oraz art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976), zarządza się co następuje:

§ 1.

Ustanawia się Przymusowy Zarząd Państwowy nad następującymi kolejami prywatnymi użytku publicznego:

1) koleją wąskotorową o trakcji elektrycznej w Bielsku, stanowiącą własność Spółki Akc. „Bielsko—Bialska Spółka Elektryczna i Kolejowa S. A.”

2) koleją wąskotorową o trakcji parowej, eksploatowaną przez Spółkę „Kolejka Opalenicka Sp. z o. o.”,

3) koleją normalnotorową o trakcji parowej, stanowiącą własność Spółki Akc. „Kościańska Kolej Powiatowa S. A.”.

§ 2.

Zarządcą państwowym nad wymienionymi wyżej kolejami ustanawia się Ministerstwo Komunikacji (Departament Ogólny), które powoła dla każdej z tych kolei zarząd, składający się

z dyrektora eksploatacyjnego odnośnej kolei, mianowanego przez Ministra Komunikacji, dwóch przedstawicieli pracowników tej kolei oraz dwóch przedstawicieli Ministerstwa Komunikacji.

§ 3.

Zarząd Państwowy sprawowany będzie zgodnie z postanowieniami dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67) z uwzględnieniem późniejszych zmian, oraz z postanowieniami instrukcji dla przymusowych zarządów państwowych nad kolejami.

§ 4.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie rozporządzenia i zarządzenia sprzeczne z niniejszym zarządzeniem.

98

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 18 lipca 1945 r. o zmianie rozporządzenia o ustanowieniu przymusowego zarządu państwowego nad niektórymi kolejami prywatnymi użytku publicznego. (Przedruk z Monitora Polskiego z 1945 r., Nr 16, poz. 53).

Na podstawie art. 2 dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67), zmienionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 437), oraz art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) zarządzam, co następuje:

§ 1.

W rozporządzeniu Ministra Komunikacji z dnia 20 marca 1945 r. o ustanowieniu przymusowego zarządu państwowego nad niektórymi kolejami prywatnymi użytku publicznego (Dz. Urz. M. K. Nr 4, poz. 38) skreśla się punkt 5 w § 1 ust. a) o następującym brzmieniu: „koleją górską linowo-terenową na szczyt góry Parkowej w Krynicy”.

W związku z wykreśleniem punktu 5 zmienia się odpowiednio numerację następnych punktów (włącznie do 10-go).

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

99

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 18 lipca 1945 r. o ustanowieniu przymusowego zarządu państwowego nad koleją górską linowo-terenową na szczyt góry Parkowej w Krynicy. (Przedruk z Monitora Polskiego z 1945 r. Nr 16, poz. 54).

Na podstawie art. 2 dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67), w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 437) oraz art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976), zarządza się co następuje:

§ 1.

Ustanawia się przymusowy zarząd państwowy nad koleją górską linowo-terenową na szczyt góry Parkowej w Krynicy.

§ 2.

Zarządcą państwowym nad koleją wymienioną w § 1 ustanawia się Ministerstwo Komunikacji (Wydział Turystyki Ogólnej i Akwizycji).

§ 3.

Zarząd państwowy sprawowany będzie zgodnie z postanowieniami dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67) z uwzględnieniem późniejszych zmian oraz w drodze analogii przepisów z dnia 12 marca 1919 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego oraz instrukcji dla zarządców (Monitor Polski Nr 65).

§ 4.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie zarządzenia sprzeczne z niniejszym zarządzeniem.

100

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 12 kwietnia 1939 r. o wejściu w życie Instrukcji R 50 „Tymczasowe przepisy o gospodarce wagonami bagażowymi towarowymi serii Ft”. (Przedruk z Dz. Urz. M. K. z 1939 r. Nr 21 poz. 108).

Z dniem ogłoszenia wchodzi w życie Instrukcja Nr R 50 „Tymczasowe przepisy o gospodarce wagonami bagażowymi towarowymi serii Ft”, która stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia. Ze względu na tymczasowy

charakter Instrukcji, nie będzie ona na razie wydana drukiem, jako oddzielna broszura, a tylko D.O.K.P. zarządzą rozdzielenie jej u siebie w ilości egzemplarzy, potrzebnej do obdzielenia zainteresowanych pracowników.
Nr R.T.V. 66/5.

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 12 kwietnia 1939 r. Nr R.T.V. 66/5

Polskie Koleje Państwowe

Nr R. 50

Tymczasowe przepisy o gospodarce wagonami bagażowymi towarowymi serii Ft.

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

Wagony bagażowe towarowe (serii Ft) należą do taboru towarowego P.K.P. i służą do przejazdu konduktorów pociągów towarowych i do przewozu przesyłek.

Wagonami bagażowymi towarowymi rozporządzają:

1) Ministerstwo Komunikacji (Departament Ruchu Kolejowego Wydział Towarowy);
2) Dyrekcje Okręgowe kolei państwowych (Wydział Ruchu R);
3) Oddziały ruchu D.O.K.P. (RO);
4) Stacje (RS).

Zakres działania urzędów wymienionych pod 1), 2) i 3) określają właściwe statuty organizacyjne i regulaminy, zakres działania stacyj jest objęty postanowieniami przepisów niniejszych.

Rozdział II.

Ogólne zasady gospodarki wagonami bagażowymi towarowymi serii Ft.

1. Każda dyrekcja otrzymuje na stałe pewną ilość wagonów bagażowych towarowych serii Ft.

   Dyrekcja wyznacza pod względem inwentarzowym stację macierzystą każdego wagonu. Nazwy dyrekcyj, warsztatów i stacyj macierzystych są oznaczone na wagonach stosownie do przepisów o znakowaniu i numerowaniu wagonów (M 37). Pod względem eksploatacyjnym każdy wagon bagażowy towarowy przydzielony do stacji dysponującej nim, (która może nie być stacją macierzystą wagonu), powinien mieć w dolnej części drzwi bocznych specjalny napis przez patron według załączonego wzoru, wskazujący stację przydziału wagonu w danym okresie (załącznik 2).
2. Dyrekcje rozporządzają przydzielonymi im wagonami we własnym zakresie; w zasadzie nie wolno dyrekcji bez pozwolenia Ministerstwa Komunikacji (KR 3) odstępować wagonów serii Ft dyrekcjom innym.

   Wyjątek stanowią chwilowe przydziały wagonów Ft przez jedną D.O.K.P. do drugiej na określony okres czasu w razie koniecznej potrzeby.
3. Wszystkie przydzielane dyrekcjom wagony bagażowe towarowe serii Ft powinny być zarejestrowane na kartach inwentarzowych w trzech egzemplarzach, sporządzonych według wzoru E (str. 57 zał. 1 przepisów R 28 — GW.O.) na drukach P.K.P. serii M Nr 38. Jeden egzemplarz karty inwentarzowej znajduje się w Ministerstwie Komunikacji (Depart. IV), drugi w wydziale mechanicznym tej dyrekcji, do której wagon jest przydzielony, a trzeci w warsztatach macierzystych wagonu.
4. Wagony Ft, zarejestrowane na kartach inwentarzowych, powinny być zapisane do ksiąg inwentarzowych, księgi inwentarzowe prowadzi Ministerstwo Komunikacji, wydział zaś mechaniczny D.O.K.P. i warsztaty macierzyste wagonu prowadzą księgi planowania napraw, służące zarazem jako księgi inwentarzowe wagonów według wzoru P.K.P. serii M 16.
5. W księgach inwentarzowych i w księgach planowania napraw zapisuje się wszystkie zmiany, jakie zajdą w inwentarzu wagonów Ft.

Rozdział III.

Obrót wagonów Ft.

1. Stacje przydziału wagonów bagażowych towarowych wysyłają je pociągami w zasadzie tylko do tych stacyj leżących w granicach dyrekcji przydziału i dyrekcyj sąsiednich, do których drużyny konduktorskie stacji przydziału wagonu, obsługują pociągi według obowiązującego planu.
2. Stacje zwrotne własnej dyrekcji i dyrekcyj sąsiednich są obowiązane zwracać wagony bagażowe towarowe do ich stacyj przydziału pociągami kierunku powrotnego.
3. W razie odwołania powrotnego pociągu planowego, wagon bagażowy towarowy należy zwrócić powracającym luzem parowozem, a w razie odwołania także parowozu, wagon zwraca się luzem następnym pociągiem kolejnym.
4. Pociągi przesyłkowo-ekspresowe, towarowo-pospieszne i dalekobieżne można obsługiwać na całej ich drodze wagonami bagażowymi towarowymi stacyj początkowych tych pociągów, pod warunkiem uprzedniego uzgodnienia między zainteresowanymi dyrekcjami planu obrotu tych wagonów i podania go do wiadomości stacjom zmiany drużyn konduktorskich.

5. W związku z powyższym, dyrekcje opracują wspólne plany obrotu wagonów bagażowych towarowych kursujących w pociągach wymienionych w ust. 4, oraz zarządzą opracowanie planów obrotu, tych wagonów przez stacje zwrotne.

Rozdział IV.

Rejestracja obrotu wagonów Ft.

1. Dyrekcje (wydziały ruchu) i stacje stałego i czasowego przydziału prowadzą wykaz wagonów Ft według ich przydziału (wzór podany w zał. 3).
2. Prócz tego stacje przydziału i stacje zwrotne wagonów bagażowych towarowych prowadzą 2 wykazy obrotu wagonów. Jeden na wagony przydzielone do danej stacji, drugi na wagony przybywające z innych stacyj przydziału. Wzory obydwóch książek podane są w załącznikach 4 i 5.
3. Wagon włącza się do pociągu zaplombowany. Kierownik pociągu przy odbieraniu pociągu zrywa plomby z wagonu i sprawdza zgodność inwentarza ze spisem według formularza M Nr 60; od tej chwili kierownik pociągu jest odpowiedzialny za stan i ilość inwentarza, jeżeli nie zgłosił jakichkolwiek braków. Spis inwentarza na formularzu M Nr 60 (załącznik 16 do GWO)) powinien być umieszczony wewnątrz wagonu.
4. Po przyjściu na stację przydziału lub na stację zwrotną, wagon bagażowy towarowy powinien być odebrany od kierownika pociągu przez wyznaczonych do tego pracowników służby ruchu i rewidentów wagonów, również według spisu inwentarza (M Nr 60). Na stwierdzone braki należy sporządzić protokół podpisany przez zdającego i odbierającego; na podstawie tego protokółu przeprowadza się dochodzenie.

Rozdział V.

Naprawa wagonów Ft.

1. Rejestracja wagonów uszkodzonych serii Ft odbywa się tak jak rejestracja wagonów towarowych (patrz § 45 GWT).
2. Warsztaty i parowozownie wykonywują drobne naprawy wagonów bagażowych towarowych w tej samej kolejności, co wagonów ładownych zagranicznych itp.
3. W razie wyłączania wagonu Ft do naprawy na stacji pośredniej lub zwrotnej na okres dłuższy niż 3 dni, stacja powinna niezwłocznie zawiadomić stację przydziału o przewidywanym terminie zwrotu wagonu do ruchu.

Rozdział VI.

Czyszczenie i odkażanie wagonów Ft.

1. Czyszczenie i odkażanie wagonów bagażowych towarowych należy do służby mechanicznej. Jednak w razie potrzeby i w zależności od miejscowych warunków, dyrekcja może powierzyć wykonanie tych czynności pracownikom służby ruchu na rachunek służby mechanicznej.
2. Czyszczenie odbywa się na stacji końcowej każdorazowego biegu wagonu bagażowego towarowego po przyjściu wagonu z drogi (zamiecenie podłóg, wymycie ustępów, wytarcie ścierką okien, stołów, półek i ławek). Po dokonaniu oczyszczenia, wagon powinien być z obydwu stron zaplombowany.
3. Na stacji przydziału każdy czynny wagon bagażowy towarowy powinien być oczyszczony gruntownie raz na 3 miesiące.

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 12 kwietnia 1939 r. Nr R.T.V. 66/5

Wzór napisu przez patron umieszczonego na dolnej części bocznych drzwi po obydwu stronach wagonu bagażowego towarowego.

70	Stacja przydziału	50
112	Kutno	80

Wielkość liter:
Wiersz pierwszy: litera S wysokość—70 mm
pozostałe litery wysokość—50 mm
Wiersz drugi: wielka litera nazwy stacji — wysokość — 112 mm
pozostałe lit. nazwy stacji—wysokość—80 mm
inne wymiary liter według tablicy załącznika Nr 15 do Instrukcji M 37 (Przepisy o znakowaniu i numerowaniu wagonów).

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 12 kwietnia 1939 r. Nr R.T.V. 66/5

W Y K A Z

wagonów serii Ft (wagony bagażowe towarowe) według ich przydziału

Nr wag.	Seria wag.	Ilość osi	Rozstaw. osi	Waga własna	Ładowność	Rodzaj oświetlenia	Rodzaj ogrzewania	Znak sprzęgu	Rodzaj hamulca	Stacja przydziału	Uwagi

Załącznik Nr 4 do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 12 kwietnia 1939 r. Nr R.T.V. 66/5

Książka kontroli obrotu wagonów serii Ft przydzielonych do stacji przydziału . . . . . .

Nr wagonu	Odszedł			Wrócił		
	Data	Nr pociągu	Do stacji zwrotnej	Data	Nr pociągu	Uwagi *)

*) W rubryce „Uwagi" należy zapisywać o nieterminowym zwrocie wagonu jako też o zwracaniu wagonów przez niewłaściwe stacje i nie drogą pierwotnego biegu.

Załącznik Nr 5 do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 12 kwietnia 1939 r. Nr R.T.V. 66/5

Książka kontroli wagonów serii Ft przychodzących do stacji zwrotnej . . . . . .

Przyszedł				Zwrócono		
Data	Nr poc.	Ze stacji przydziału	Nr wagonu	Data	Nr poc.	Uwagi *)

*) W rubryce „Uwagi" zapisywać przyczyny: nieterminowego zwrotu wagonu, skierowanie do innej stacji niż właściwa stacja przydziału, nie drogą pierwotnego biegu itp.

101

Zasady techniki prawodawczej obowiązujące w zakresie prac prawodawczych Rządu stosownie do zarządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 maja 1939 r. Nr 55—63/4. (Przedruk broszury wydanej w 1939 r. przez Prezydium Rady Ministrów).

ZASADY TECHNIKI PRAWODAWCZEJ

CZĘŚĆ I.

AKTY USTAWODAWCZE.

Dział I.

Zasady ogólne.

§ 1.

1. Przygotowanie aktu ustawodawczego wymaga:

1) uprzedniego dokładnego zbadania stosunków faktycznych w dziedzinie, którą normować zamierzamy,
2) zaznajomienia się z dotychczasowym stanem prawnym,
3) wyraźnego ustalenia celu, który chcemy osiągnąć przez wydanie aktu,
4) ustalenia środków prawodawczych, które do tego celu najprościej i najskuteczniej prowadzą.

2. Przepisy aktu należy układać w ten sposób, aby nie wywoływały skutków, wykraczających poza cel zamierzony oraz niejasności lub niepewności w stanie prawnym.

§ 2.

Akt ustawodawczy powinien ujmować zagadnienie w jego całokształcie. Nie można poprzestawać na opracowaniu przepisów fragmentarycznych, czyniących zadość doraźnej potrzebie, lecz pozostawiających poza obrębem aktu istotne części zagadnienia.

§ 3.

1. Należy tak ujmować zasadnicze konstrukcje prawne, aby od przyjętych w nich zasad nie trzeba było wprowadzać zbyt licznych wyjątków.

2. Jeżeli następstwa naruszenia przepisu (sankcje) nie wynikają dość wyraźnie z przepisów obowiązujących, należy sankcje te określić w projektowanym akcie ustawodawczym.

§ 4.

1. Redakcja przepisów powinna być ścisła i zwięzła, nie kazuistyczna lecz syntetyczna, niezbyt jednak oderwana od konkretnych sytuacji typowych, w życiu spotykanych.

2. Ujęć syntetycznych nie należy posuwać tak daleko, by wytwarzały niejasność i niepewność stanu prawnego.

§ 5.

1. Akt ustawodawczy powinien rozwiązywać wszystkie zasadnicze wątpliwości, jakie się nasuwają przy jego opracowywaniu. Nie można przekazywać pewnych zagadnień rozporządzeniom wykonawczym dlatego, że nasuwają trudności w ujęciu prawnym lub nie są należycie wyświetlone.

2. Rozporządzeniom wykonawczym przekazywać można, poza przepisami z zakresu techniki wprowadzania w życie aktu ustawodawczego, przede wszystkim przepisy, normujące zagadnienia o charakterze zmiennym, nie nadające się do utrwalenia w tekście aktu.

§ 6.

Sprawy wagi drugorzędnej należy ujmować w ten sposób, aby nie przesłaniały zagadnień natury zasadniczej.

§ 7.

Nie należy wprowadzać do aktu ustawodawczego zdań lub zwrotów, mających uzasadniać lub objaśniać treść nakazów lub zakazów prawodawcy.

§ 8.

1. Nie należy łączyć w jednym akcie ustawodawczym przedmiotów różnorodnych, ani też zmieniać lub uchylać przepisów, nie wiążących się ściśle z zakresem aktu.

2. W aktach ustawodawczych charakteru przejściowego nie należy zamieszczać przepisów, które mają trwale obowiązywać.

3. W przepisach szczególnych nie należy normować zagadnień, które znalazły już rozwiązanie w przepisach ogólnych.

§ 9.

1. Należy używać jednakowych wyrazów i terminów prawnych dla oznaczenia jednakowych pojęć, nie należy natomiast używać tych samych wyrazów lub terminów dla oznaczenia pojęć różnych. Zasady tej przestrzegać należy w obrębie całego ustawodawstwa.

2. Jeżeli trzeba wybierać pomiędzy różnymi wyrażeniami, istniejącymi w tekstach prawnych na oznaczenie tego samego pojęcia, należy oddać pierwszeństwo wyrażeniom, przyjętym w aktach o charakterze zasadniczym (np. w kodeksach).

3. Należy unikać używania wyrazów wieloznacznych oraz wyrazów, których treść i zakres nie mogą być przedmiotowo oznaczone.

4. Należy unikać używania terminów technicznych, nie będących w użyciu powszechnym.

5. Jeżeli zachodzi możliwość różnego pojmowania użytego wyrazu, należy go objaśnić.

§ 10.

1. Tekst aktu ustawodawczego powinien odpowiadać zasadom poprawności językowej.

2. Należy przestrzegać przyjętego w języku polskim szyku (układu) wyrazów oraz unikać długich okresów z wieloma zdaniami podrzędnymi. Nie używać nowotworów językowych (neologizmów), chyba dla wprowadzenia nowego pojęcia, nie mającego odpowiedniego terminu w słownictwie powszechnie przyjętym. Nie używać wyrazów lub zwrotów obcych, jeżeli mają odpowiedniki polskie, ani też nie nadawać wyrazom znaczenia innego, niż powszechnie przyjęte.

3. Spis najpospolitszych wyrażeń niewłaściwych oraz ich poprawnych odpowiedników zawiera załącznik Nr 1. (przedrukuje się go osobno).

§ 11.

1. Do projektu aktu ustawodawczego dołącza się uzasadnienie.

2. Uzasadnienie powinno tłumaczyć rację wydania aktu ustawodawczego i rację każdego z jego przepisów, jeżeli nie wynika ona w sposób oczywisty z samej treści aktu. Uzasadnienie powinno się w zasadzie dzielić na część ogólną i szczegółową.

3. Z treści uzasadnienia powinna wynikać różnica pomiędzy dotychczasowym stanem prawnym, a stanem projektowanym.

4. W uzasadnieniu nie należy powtarzać, choćby w innej formie, przepisów, które zawiera tekst projektowanego aktu ustawodawczego.

Dział II.

Układ rzeczowy aktu ustawodawczego.

Rozdział I.

Tytuł aktu ustawodawczego.

§ 12.

1. Tytuł projektu aktu ustawodawczego składa się: 1) z oznaczenia rodzaju aktu (ustawa, dekret Prezydenta Rzeczypospolitej), 2) z ogólnego określenia przedmiotu aktu. Po podpisaniu aktu przez Prezydenta Rzeczypospolitej tytuł uzupełnia się datą podpisu, która się staje wówczas drugą częścią tytułu. Każdą część tytułu podaje się w oddzielnym wierszu.

2. Określenie przedmiotu aktu ustawodawczego powinno być zwięzłe. Nie należy powoływać w nim zbiorów praw oraz dat i liczb. Jeżeli określenie to nie jest przymiotnikowe, należy je rozpoczynać od przyimka „o", w przeciwnym razie należy je łączyć z pierwszą częścią tytułu (np. ustawa wodna).

3. W aktach ustawodawczych, normujących obszerne dziedziny prawa w ich całokształcie, drugą część tytułu należy zaczynać, zależnie od charakteru aktu, od wyrazów „kodeks", „prawo", „ordynacja", stawiając te wyrazy w pierwszym przypadku i uzupełniając je wskazaniem przedmiotu aktu (np. kodeks karny, prawo przemysłowe, ordynacja podatkowa).

Rozdział 2.

Kolejność przepisów w akcie ustawodawczym.

§ 13.

Dekrety rozpoczyna się od powołania ich podstawy prawnej w sposób następujący:

1) „Na podstawie art. 55 ust (1) ustawy konstytucyjnej i ustawy z dnia . . . . . (Dz. U. R. P. Nr . . . . , poz. . . .) postanawiam co następuje:"

2) „Na podstawie art. 55 ust. (2), art. 25 ust. (5), art. 63 ust. (1), art. 74, art. 79 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:"

§ 14.

Na wstępie aktu można umieścić przepisy ogólne: 1) o zakresie stosunków przez akt objętych albo z aktu wyłączonych, 2) o zasadach wspólnych dalszym przepisom, 3) o terminologii lub skrótach w akcie użytych.

§ 15.

1. Przepisy szczegółowe umieszcza się po ogólnych; po przepisach szczegółowych idą przejściowe i końcowe.

2. Kolejność układu przepisów szczegółowych jest następująca: 1) przepisy materialne, 2) formalne, 3) karne.

§ 16.

Przepisy ogólne i szczegółowe należy układać w jednolite zespoły, nazwy zaś „przepisy ogólne", „przepisy szczegółowe" itd. można zastępować nazwami, oznaczającymi treść poszczególnych części aktu ustawodawczego.

Rozdział 3.

Układ przepisów karnych.

§ 17.

Sankcje karne należy ustanawiać albo za naruszenie prawa, stanowiące w poczuciu społecznym przestępstwo, albo za naruszenie, doniosłe w swych skutkach, wobec którego sankcji prywatnoprawne i administracyjne byłyby niewystarczające lub nieskuteczne.

§ 18.

1. Nie należy tworzyć norm karnych szczególnych dla przypadków, podpadających całkowicie pod ogólną normę karną.

2. Nie należy w przepisach karnych używać zwrotów: „o ile dany czyn nie stanowi przestępstwa surowiej karanego" albo „o ile dany czyn nie ulega karze w myśl innych przepisów".

3. Przepis karny zaczyna się od wyrazu „kto . . . .", chyba że norma dotyczy tylko pewnej kategorii osób („urzędnik, który przekraczając swą władzę . . . .").

§ 19.

1. W przepisach, ustalających istotę czynu przestępnego, nie należy używać określeń „bezprawnie", „świadomie" itp.

2. Jeżeli chodzi o czynność, która staje się bezprawiem na skutek niezachowania warunków prawem wymaganych, należy użyć zwrotu: „kto wbrew przepisom art. . . . .".

§ 20.

1. Określenia „umyślnie" można użyć tylko wtedy, gdy czyn przestępny ze względu na kwalifikację karną ma być wykroczeniem, występkiem skarbowym albo przestępstwem podatkowym, wina zaś nieumyślna ma być wyłączona.

2. Określenia „nieumyślnie" można użyć tylko wtedy, gdy czyn przestępny ma być występkiem, zagrożonym karą również w razie popełnienia nieumyślnego. W tym przypadku w drugiej części przepisu karnego należy użyć zwrotu: „jeżeli sprawca działa nieumyślnie...".

§ 21.

1. Nie należy odwoływać się w przepisach karnych do nakazów lub zakazów zawartych w akcie ustawodawczym, chyba że nakaz lub zakaz wyrażony został w przepisach aktu w sposób, wyczerpujący istotę czynu przestępnego; można wówczas użyć zwrotu: „kto wykracza przeciwko przepisom art.....".

2. Jeżeli chodzi o nałożenie kary za przekroczenie rozporządzeń (zarządzeń), wydanych na podstawie aktu ustawodawczego, można użyć zwrotu: „kto wykracza przeciwko nakazom lub zakazom, zawartym w rozporządzeniach (zarządzeniach), wydanych na podstawie art. . . . .".

§ 22.

1. Nie oznacza się dolnej granicy sankcji karnej, chyba że chodzi o podwyższenie przewidzianego w k. k. najmniejszego wymiaru kary w obrębie danego środka karnego; granicy górnej nie oznacza się tylko wtedy, gdy ma ona być równa najwyższemu wymiarowi danego środka karnego.

2. Sankcja karna może mieć postać alternatywną (np. kara więzienia do lat 5 lub aresztu, kara aresztu lub grzywny) albo, w obrębie kary pozbawienia wolności i grzywny, można przewidywać karę łączną. Połączenie kar może być obowiązkowe lub pozostawione uznaniu sądu; w ostatnim przypadku należy użyć zwrotu: „obok kary aresztu sąd może wymierzyć grzywnę".

3. Sankcję karną wyznaczać należy samoistnie, bez odwoływania się do przepisów innej normy karnej.

§ 23.

1. O okolicznościach obciążających lub łagodzących mówić należy tylko wtedy, gdy chodzi o powiązanie z nimi już to surowszej, już to złagodzonej sankcji karnej (np. art. 248 § 2, art. 142 k. k.).

2. O karach dodatkowych mówi się tylko wtedy, gdy chodzi o wprowadzenie kary dodatkowej nieznanej kodeksowi karnemu lub o wprowadzenie kary dodatkowej jako obowiązkowej tam, gdzie kodeks karny pozostawia jej orzeczenie uznaniu sądu.

§ 24.

1. Wykroczenia należy poddawać naogół orzecznictwu władz administracyjnych przez użycie zwrotu: „do orzekania o przestępstwach, przewidzianych w art. . . . . powołane są powiatowe (wojewódzkie) władze administracji ogólnej (inspektorowie pracy, władze górnicze, urzędy miar)".

2. Brak oznaczenia władzy, powołanej do orzekania w sprawach o wykroczenia, świadczy o przekazaniu tych spraw sądom.

§ 25.

Nie należy normować w przepisach szczególnych właściwości sądów, powołanych do orzekania w sprawach o przestępstwa, przewidziane w danym akcie ustawodawczym, chyba że wzgląd na nasilenie przestępne czynu lub na inne okoliczności charakteru wyjątkowego każe odstąpić od przepisów ogólnych (art. 16 i 19 k. p. k.).

§ 26.

Przy przestępstwach skarbowych należy ustalić, czy mają one podlegać przepisom prawa karnego skarbowego, czy też ordynacji podatkowej. W pierwszym przypadku należy użyć zwrotu: „do przestępstw, przewidzianych w ustawie niniejszej (dekrecie niniejszym), stosuje się przepisy prawa karnego skarbowego", w drugim — zwrotu: „do przestępstw, przewidzianych w ustawie niniejszej (dekrecie niniejszym), stosuje się przepisy karne ordynacji podatkowej".

Rozdział 4.

Układ przepisów przejściowych.

§ 27.

1. Przepisy przejściowe mają dostosować dotychczasowy stan prawny do projektowanego porządku prawnego, w szczególności ustalić, w jakim zakresie nowe normy rozciąga się na stosunki, powstałe pod działaniem prawa dotychczasowego. W przepisach przejściowych można więc normować: sprawę utrzymania przez pewien czas instytucyj, które znosi nowy akt ustawodawczy, sposób zakończenia postępowania w sprawach, będących w toku itp.

2. Okoliczność, że pewnego przepisu nie można powiązać z projektowanym układem aktu ustawodawczego, nie usprawiedliwia zamieszczenia tego przepisu w dziale przepisów przejściowych.

Rozdział 5.

Układ przepisów końcowych.

§ 28.

Przepisy końcowe mają zawierać przepisy: 1) o obszarze mocy obowiązującej aktu ustawodawczego, 2) uchylające, 3) wykonawcze, 4) o wejściu w życie aktu ustawodawczego.

§ 29.

1. Obszar mocy obowiązującej aktu ustawodawczego wskazuje się tylko wtedy, gdy 1) akt ma obowiązywać jedynie w części Państwa, a z treści nie wynika, w której mianowicie, 2) chodzi o to, aby w oparciu o art. 81 ust. (3) ustawy konstytucyjnej, a więc drogą pośredniej zmiany przepisów statutu organicznego województwa śląskiego, objąć przepisami aktu województwo śląskie.

2. W przypadku, wymienionym w ust. 1 pkt. 1), należy: a) bądź wymienić okręgi administracyjne (sądowe), na które rozciąga się akt, b) bądź wyłączyć okręgi, na które aktu się nie rozciąga. Jeżeli akt dotyczy przedmiotu, objętego art. 4 statutu organicznego województwa śląskiego, należy użyć zwrotu: „ustawa niniejsza (dekret niniejszy) nie obowiązuje w województwie śląskim". Jeżeli akt dotyczy przedmiotu objętego art. 8a statutu organicznego, należy użyć zwrotu: „ustawa niniejsza (dekret niniejszy) wchodzi w życie w województwie śląskim z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej oświadczenia Prezesa Rady Ministrów o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na tę ustawę (dekret)". W przypadku użycia tego zwrotu, zamieszcza się go łącznie z przepisem o wejściu w życie aktu ustawodawczego (§ 37).

3. W przypadku, wymienionym w ust. 1 pkt. 2), należy, niezależnie od tego, czy akt ustawodawczy dotyczy spraw, objętych art. 4, czy też art. 8a statutu organicznego, użyć zwrotu: „ustawa niniejsza (dekret niniejszy) obowiązuje w całym Państwie".

4. Nie należy używać dla oznaczenia obszaru mocy obowiązującej aktu ustawodawczego określeń nie opartych na obowiązującym podziale administracyjnym Państwa (np. b. zabór pruski, Małopolska, b. Królestwo Kongresowe, ziemia krakowska).

§ 30.

1. Należy wyczerpująco wyliczać przepisy, które mają utracić moc z dniem wejścia w życie aktu ustawodawczego.

2. W przypadkach szczególnie złożonych wyliczenie należy zamieścić w osobnych przepisach wprowadzających. Przepisy uchylające można wówczas połączyć z przepisami przejściowymi.

3. Należy dążyć do uchylania dotychczasowych przepisów w całości i nie zostawiać w mocy poszczególnych ich części, zwłaszcza pojedyńczych artykułów i ustępów.

§ 31.

1. Jeżeli wyczerpujące wyliczenie uchylanych przepisów nie jest możliwe, a chodzi o nadanie aktowi ustawodawczemu charakteru wyłącznego, t. zn. o uchylenie wszelkich dotychczasowych przepisów ogólnych i szczególnych, należy użyć zwrotu: „Równocześnie (z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej, dekretu niniejszego) tracą moc . . . oraz wszelkie przepisy w zakresie, objętym ustawą niniejszą (dekretem niniejszym).”.

2. Wyjątkowo, zwłaszcza jeżeli akt ustawodawczy nie wkracza w dziedzinę praw i obowiązków obywateli, można użyć ogólnego wzoru odwołującego bez szczegółowego wyliczenia.

§ 32.

1. Przy uchylaniu przepisów dotychczasowych nie należy posługiwać się zwrotem „z dniem wejścia w życie . . . . tracą moc obowiązującą przepisy sprzeczne z ustawą niniejszą (dekretem niniejszym), ponieważ stwierdza on tylko ogólne zasady wykładni.

2. Jeżeli przepisy szczególne mają pozostać w mocy obok nowej normy ogólnej, należy wymienić przepisy, które pozostają w mocy.

3. Użycie zwrotu ogólnego, podanego w § 31, obok wyliczenia niektórych tylko przepisów szczególnych, jako pozostających w mocy, każe przypuszczać, że wszystkie inne przepisy ogólne i szczególne utraciły moc obowiązującą.

§ 33.

Jeżeli przepis uchylony ma być zastąpiony nowym we wszystkich przypadkach, w których prawo powołuje się na ten przepis uchylony, należy użyć zwrotu: „Ilekroć dotychczasowe akty ustawodawcze powołują się na przepisy . . . . . ., bądź też do tych przepisów odsyłają, należy stosować odpowiednio przepisy . . . . (nowego aktu ustawodawczego)”.

§ 34.

1. W przepisie wykonawczym należy wymienić ministra (ministrów) powołanego(ych) do wykonania aktu ustawodawczego.

2. Nie należy wymieniać ministrów, powołanych do wykonania poszczególnych przepisów lub części aktu ustawodawczego i z tego tytułu wymienionych już w tekście aktu, chyba, że są oni jednocześnie generalnymi wykonawcami aktu.

3. Jeżeli wykonanie aktu ma być zlecone kilku ministrom, należy w przepisie wykonawczym wymienić ich łącznie, albo też wymienić ministra, któremu powierza się rolę kierowniczą, i ministrów, z którymi ma on działać w porozumieniu.

4. Należy wymieniać szczegółowo ministrów, powołanych do wykonania aktu ustawodawczego, unikać zaś określeń ogólnikowych, jak: „oraz innym właściwym ministrom”, „w porozumieniu z innymi właściwymi (zainteresowanymi) ministrami”.

5. Nie należy w przepisach wykonawczych używać zwrotów: „we właściwym im (ministrom) zakresie działania” lub „każdemu we właściwym mu zakresie działania”.

§ 35.

Przepis wykonawczy może mieć brzmienie następujące:

1) Wykonanie . . . . porucza się Prezesowi Rady Ministrów;

2) Wykonanie . . . . porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrom (wszystkim lub niektórym);

3) Wykonanie . . . . porucza się Ministrowi (om) . . . . ;

4) Wykonanie . . . . porucza się Ministrowi (om) . . . . w porozumieniu z Ministrami . . . . ;

5) Wykonanie . . . . Ministrowi (om) . . . a co do przepisów . . . . Ministrom (albo w porozumieniu z Ministrami . . . . .).

§ 36.

Należy oddzielać stosownym okresem czasu termin wejścia w życie aktu ustawodawczego od daty jego ogłoszenia, a tylko w przypadkach koniecznych wprowadzać w życie akt z dniem ogłoszenia. Termin wejścia w życie można oznaczyć na dzień kalendarzowy, bądź uzależnić go od upływu pewnego czasu od daty ogłoszenia.

§ 37.

Przepis o wejściu w życie może mieć brzmienie następujące:

1) . . . . wchodzi w życie z dniem . . . (dzień kalendarzowy);

2) . . . . wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia;

3) . . . . wchodzi w życie po upływie . . . (dni, miesięcy) od dnia ogłoszenia;

4) . . . . wchodzi w życie z dniem ogłoszenia (forma niepożądana);

5) . . . . wchodzi w życie z dniem . . . . a w województwie śląskim z dniem . . . . (§ 29 ust. 2).

§ 38.

1. W przypadku nadania przepisom o wejściu w życie brzmienia określonego w § 37 pkt. 3), dnia ogłoszenia nie wlicza się do biegu terminu. Dzień następujący po ostatnim z wyznaczonych dni uważa się za dzień wejścia w życie aktu ustawodawczego.

2. Jeżeli termin oznaczony jest na miesiące, za dzień wejścia w życie uważa się dzień, następujący po upływie oznaczonej liczby miesięcy i po dniu, mającym tę samą datę, co dzień ogłoszenia.

§ 39.

1. Nie należy nadawać aktom ustawodawczym mocy wstecznej, chyba że wymagają tego okoliczności nadzwyczajne, bądź szczególny

charakter aktu. W szczególności wyjątki te mogą zachodzić:

1) gdy akt ustawodawczy zawiesza na czas określony stosowanie prawa obowiązującego do pewnych faktów, które zaszły pod działaniem tego prawa (ustawa o amnestii, o moratorium);

2) gdy akt nadaje skutki prawne czynnościom, które z powodu wad formy nie miały tych skutków (lex confirmatoria);

3) gdy sama racja wydania aktu, wprowadzającego pewien nowy porządek prawny, wymaga częściowego przynajmniej nadania mocy wstecznej jego przepisom. Zachodzi to np. wtedy, gdy dalsze istnienie dotychczasowych spółek uzależnia się od wprowadzenia do ich statutów zmian, przewidzianych w nowym prawie. W tym przypadku należy wyznaczyć odpowiedni termin do zadośćuczynienia nowym przepisom;

4) gdy akt dotyczy tylko administracji, a więc nie reguluje praw i obowiązków obywateli, ani też pośrednio na nie nie wpływa (ustawa legalizująca ex post facto wydatki nie przewidziane w budżecie);

5) gdy akt ma charakter interpretacyjny, t. zn. usuwa jedynie niejasności prawa dotychczasowego. Akt taki nie powinien naruszać rzeczy osądzonych (causae finitae).

2. Przepis o mocy wstecznej powinien mieć brzmienie następujące: „ustawa niniejsza (dekret niniejszy) obowiązuje od dnia . . . . (data wsteczna)".

3. Jeżeli moc wsteczna wszystkich lub niektórych przepisów aktu wynika z ich treści, staje się zbędnym przepis o mocy wstecznej.

§ 40.

Można postanowić, że termin, od którego zaczną działać poszczególne przepisy aktu ustawodawczego, oznaczy rozporządzenie wykonawcze. Przepis taki należy zamieścić w dziale przepisów przejściowych, odrębnie od przepisu o wejściu w życie aktu ustawodawczego, który się redaguje w brzmieniu, ustalonym w § 37. Zwrot, zależnie od przypadku, może mieć brzmienie następujące: „Termin, od którego zaczną działać przepisy . . . . oznaczy rozporządzenie . . . .", albo „Termin rozpoczęcia czynności . . . . oznaczy rozporządzenie" itp.

§ 41.

Krótki przepis uchylający można zamieścić łącznie z przepisem o wejściu w życie, na końcu aktu ustawodawczego. W innych przypadkach należy przestrzegać kolejności, ustalonej w § 28.

§ 42.

Wzór przepisów końcowych zawiera załącznik Nr 2.

Dział III.

Układ formalny aktu ustawodawczego

§ 43.

1. Akty ustawodawcze można dzielić na „części"; części na „działy", działy na „rozdziały". Rozdziały dzieli się na artykuły.

2. W kodeksach oraz innych aktach ustawodawczych, normujących rozległe dziedziny prawa, można wprowadzać zamiast lub obok podziału na „części" i „działy" podział na „księgi" i „tytuły".

3. Podział wyższego stopnia stosować można wtedy, gdy zastosowano podział odpowiedniego stopnia niższego. Od zasady tej możliwe są odchylenia w obrębie poszczególnych grup podziału. Niektóre np. części aktu ustawodawczego mogą się dzielić bezpośrednio na „rozdziały", bądź niektóre działy bezpośrednio na „artykuły".

4. Rozdziały numeruje się cyframi arabskimi, wyższe jednostki podziału — cyframi rzymskimi.

5. Nazwy poszczególnych ksiąg, tytułów, części, działów i rozdziałów składają się z wyrazu „księga", „część", „dział" itd., z cyfry porządkowej oraz krótkiego ujęcia przedmiotu. Dopuszczalne są oznaczenia, wskazane w § 14 i 15.

§ 44.

1. Aktów ustawodawczych niewielkiego rozmiaru dzielić w zasadzie nie należy. Jeżeli jednak za zastosowaniem podziału przemawia wzgląd na przejrzystość takiego aktu, można wyodrębniać w nim grupy przepisów jednorodnych i oznaczać je osobnymi napisami bez kolejnej numeracji i wskazania jednostki podziału.

2. Wzór dwustopniowego układu ustawodawczego zawiera załącznik Nr 2.

§ 45.

1. Każdą myśl samodzielną należy ujmować w oddzielny artykuł. Artykuł stanowi naogół najniższą jednostkę podziału; należy dążyć do tego, by przepisów, objętych artykułami, nie dzielić. Jeżeli jednak za takim podziałem przemawia wzgląd na przejrzystość przepisu, a układ logiczny nie pozwala na rozbicie myśli na dwa artykuły lub więcej, można wprowadzić podział na ustępy.

2. Artykuły oznacza się skrótem „art." i kolejną cyfrą arabską z kropką, ustępy zaś — cyfrą arabską z kropką, bez nawiasów, a przy powoływaniu — skrótem „ust." bez względu na liczbę i przypadek. W kodeksach oraz innych aktach ustawodawczych mających charakter zasadniczy ustępy oznacza się paragrafami (§).

3. Należy unikać w obrębie jednego aktu ustawodawczego rażących różnic w długości artykułów. Należy dążyć do układania artykułów możliwie krótkich.

4. Ustęp powinien zawierać jedno tylko zdanie nadrzędne. Ustępy, zawierające więcej takich zdań, są dopuszczalne wtedy, gdy zdania te rozwijają lub wyjaśniają zasadniczą myśl prawa, wyrażoną w pierwszym zdaniu. W obrębie ustępu nie należy rozpoczynać zdań od nowego wiersza. Zasadę ust. 3 stosuje się tu odpowiednio.

§ 46.

1. Artykuły (ustępy), zawierające wyliczenie, dzieli się na punkty, oznaczane kolejnymi cyframi arabskimi z prawym nawiasem, a przy powoływaniu — skrótem „pkt" bez względu na liczbę i przypadek.

2. Punkty, zawierające wyliczenie, dzieli się na litery, oznaczane małymi literami alfabetu łacińskiego z prawym nawiasem, a przy powoływaniu — skrótem „lit." bez względu na liczbę i przypadek.

3. Każdy punkt i literę pisze się od nowego wiersza z odpowiednio szerszym marginesem. Punkty rozdziela się średnikami, a litery przecinkami.

4. Przepisy artykułów, podzielone na ustępy, punkty i litery, cytuje się w sposób następujący: „art... ust... pkt... lit...".

5. Układ graficzny artykułu, podzielonego na ustępy, punkty i litery podaje załącznik Nr 3.

Dział IV.

Nowelizacja aktów ustawodawczych.

§ 47.

1. Należy nowelizować akty ustawodawcze wyraźnym przepisem (expressis verbis), unikać zaś nowelizacji opisowej (pośredniej).

2. Jedną nowelą można objąć tylko jeden akt ustawodawczy, chyba że wyjątkowo nadanie pełnego wyrazu myśli ustawodawczej wymaga odchylenia od tej zasady.

3. Przy znacznej ilości zmian należy rozważyć możliwość wydania nowego aktu ustawodawczego zamiast noweli.

4. Nie należy nowelizować przepisów b. państw zaborczych, lecz zastępować je przepisami polskimi, zwłaszcza wtedy, gdy przepis, o którego zmianę chodzi, nie ma polskiego tekstu urzędowego.

5. Nowelizuje się zawsze tekst pierwotny, nie zaś tekst noweli.

§ 48.

Zasady § 12 stosuje się również do nowel z tym zastrzeżeniem, że drugą część tytułu rozpoczyna się od wyrazów: „o zmianie...", lub jeżeli zmian jest kilka, od wyrazów: „o zmianach...".

§ 49.

1. Całkowity tytuł nowelizowanego aktu ustawodawczego przytacza się tylko raz, jeden na początku noweli, następnie używa się go w skrócie (§ 56).

2. Przedmiot nowelizowany ujmuje się w jeden artykuł, podzielony odpowiednio na punkty i litery (§ 46).

3. Każdy nowelizowany artykuł ujmuje się w oddzielny punkt. Jeżeli w jednym artykule wprowadza się kilka zmian, oznacza się je literami.

§ 50.

Nowelizowane artykuły (ustępy) należy przytaczać w całkowitym brzmieniu, choćby zmieniano lub skreślano w nich tylko oddzielne wyrazy, chyba że inaczej nakazują względy na przejrzystość noweli.

2. Wzór noweli podaje załącznik Nr 4.

§ 51.

1. Jeżeli liczba zmian jest znaczna, należy przewidzieć upoważnienie do ogłoszenia tekstu jednolitego.

2. Upoważnienie to powinno mieć brzmienie następujące:

„Minister(owie)... ogłosi(szą) w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst... z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu... (i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów i ustępów)."

3. Upoważnienia do zmian w numeracji artykułów i ustępów (paragrafów) nie należy zamieszczać w przypadkach, w których mogłoby to wywołać trudności ze względu na utartą praktykę ich powoływania i na orzecznictwo.

4. Jeżeli istnieje tekst jednolity nowelizowanego aktu ustawodawczego, można go przyjąć za podstawę nowelizacji. Jeżeli tego tekstu nie ma, należy w art. 1 noweli przytoczyć tytuł pierwotnego aktu ustawodawczego i wszystkie nowele (§ 56), łącznie z obwieszczeniami o sprostowaniu błędów.

§ 52.

1. Tekst jednolity stanowi załącznik do obwieszczenia ministra, w którym należy przytoczyć upoważnienie do ogłoszenia jednolitego tekstu, wymienić akt ustawodawczy, którego tekst się ogłasza, oraz wszystkie przepisy, które wprowadziły doń zmiany, jeżeli zmiany te znalazły wyraz w jednolitym tekście. Wzór obwieszczenia jest następujący: „Na podstawie art... ogłaszam w załączniku do obwieszczenia niniejszego tekst jednolity... z uwzględnieniem zmian, wynikających z... (i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów i ustępów)."

2. W obwieszczeniu można również podać tekst przepisów, zawartych w nowelach do tekstu pierwotnego, których, jako nie nowelizujących bezpośrednio tego tekstu, nie zamieszczono w tekście jednolitym.

3. Obwieszczenie nie może zawierać przepisów, ustalających moc obowiązującą jednolitego tekstu od pewnej daty.

§ 53.

1. Tytuł aktu ustawodawczego, ogłaszanego w tekście jednolitym, należy przytoczyć bez daty.

2. Nie należy wprowadzać do tekstu jednolitego zmian, których tekst nie został wyraźnie w akcie ustawodawczym ustalony, a które wynikają jedynie z wykładni ogłoszonych poprzednio przepisów, chyba że zmiany mają charakter wyłącznie formalny i nie wpływają na treść przepisu (dotyczą np. bezspornej zmiany właściwości władzy albo nazwy urzędu).

3. Jeżeli jednak z wykładni przepisu wcześniejszego i późniejszego wynika w sposób niewątpliwy, że przepis wcześniejszy nie obowiązuje, to, jakkolwiek nie został on wyraźnie uchylony, można go oznaczyć w jednolitym tekście jako nie obowiązujący. Stosuje się tu zasady, podane w § 30 — 32.

§ 54.

Teksty jednolite należy ogłaszać w Dzienniku Ustaw bez nieuzasadnionej zwłoki.

Dział V.

Skróty oraz inne uproszczenia

§ 55.

Jeżeli nazwa władzy, urzędu, instytucji lub zakładu powtarza się często w tekście aktu ustawodawczego, można przytoczyć ją po raz pierwszy w pełnym brzmieniu, a nadal używać skrótu. Skrót można podać w nawiasach obok pełnej nazwy (Pocztowa Kasa Oszczędności — P.K.O. lub też oznaczyć go zwrotem: . . . . . . „oznaczany(a) będzie w dalszych przepisach ustawy niniejszej (dekretu niniejszego) nazwą: . . . . . ".

§ 56.

1. Jeżeli w tekście aktu ustawodawczego powołuje się kilkakrotnie inny akt ustawodawczy, należy po raz pierwszy przytoczyć całkowity jego tytuł, z oznaczeniem numeru i pozycji oraz, w razie potrzeby, rocznika Dziennika Ustaw, następnie zaś wystarczy przytaczać tytuł aktu bez daty, numeru i pozycji Dziennika Ustaw, albo też rodzaj aktu, jego datę oraz numer i pozycję Dziennika Ustaw. Jeżeli powoływany akt ustawodawczy ogłoszony został w tekście jednolitym, przy pierwszym powołaniu przytacza się tytuł aktu oraz rocznik, numer i pozycję Dziennika Ustaw, w którym tekst ten ogłoszono. W przypadku, gdy powoływany akt był nowelizowany, a tekstu jednolitego nie ma, przytacza się przy pierwszym powołaniu cały tytuł pierwotnego tekstu oraz wszystkie nowele, przy następnych zaś powołaniach tylko tytuł aktu bez daty, numeru i pozycji Dziennika Ustaw.

2. Jeżeli się powołuje pojedyńczy przepis aktu, który był nowelizowany, można przytoczyć tylko zmiany, dotyczące powoływanego przepisu.

3. Nowele powołuje się przez oznaczenie rodzaju aktu i daty oraz numeru i pozycji Dziennika Ustaw („zmieniona(nej) ustawą z dnia . . . . r. (Dz. U.R.P. Nr . . . poz. . . .)".

4. Przy powoływaniu kodeksów polskich lub innych aktów ustawodawczych, mających charakter zasadniczy (prawo o notariacie, prawo o ustroju sądów powszechnych, o ustroju adwokatury itd.), można nie przytaczać rodzaju aktu, daty, numeru i pozycji Dziennika Ustaw.

5. Sposób powoływania aktów ustawodawczych powinien być w obrębie jednego aktu jednolity.

6. Jeżeli zachodzi potrzeba odwołania się w pewnym przepisie aktu ustawodawczego do innego przepisu tego samego aktu, należy to uczynić przez powołanie właściwego artykułu i ustępu bez żadnych dalszych oznaczeń. Zasada ta dotyczy również powoływania w obrębie jednego artykułu poszczególnych ustępów tego samego artykułu.

7. Stosowanie odsyłaczy, o których mowa w ustępie poprzedzającym, należy ograniczać do przypadków oczywiście koniecznych. Nie należy odsyłać do przepisów, które już zawierają odsyłacze.

§ 57.

Liczby, z wyjątkiem dat, wypisuje się słowami. Jeżeli powtarzają się w tekście aktu ustawodawczego, można je oznaczać cyframi.

§ 58.

Przy powoływaniu organów publikacyjnych należy przestrzegać skrótów, których wykaz podaje załącznik Nr 5. Organy publikacyjne, dla których skrótów w tym załączniku nie przewidziano, przytacza się bez skrótów.

CZĘŚĆ II

ROZPORZĄDZENIA WYKONAWCZE

§ 59.

1. Przepis rozporządzenia wykonawczego nie może stać w sprzeczności ani z aktem ustawodawczym, na którym się opiera, ani z innymi aktami ustawodawczymi.

2. Rozporządzenie wykonawcze może normować przedmiot, ustawodawczo nie uregulowany, lecz tylko w oparciu o wyraźne upoważnienie aktu ustawodawczego.

§ 60.

Zasady, podane w § 1 — 4, 6 — 11, 14, 15 z wyjątkiem ust. 2 pkt 3), 16, 27, 28, 30 —39, 41, 43 — 50, 55 — 58 stosuje się odpowiednio do rozporządzeń Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i ministrów, jeżeli w dalszych paragrafach nie ustalono inaczej.

§ 61.

Uzasadnienie sporządza się tylko do projektów rozporządzeń Rady Ministrów. W innych przypadkach opracowanie uzasadnienia zależy od uznania projektodawcy.

§ 62.

1. Tytuł rozporządzenia składa się z trzech części, z których druga jest oznaczeniem daty podpisania rozporządzenia przez Prezesa Rady Ministrów, daty uchwały Rady Ministrów lub podpisania rozporządzenia przez ministra, a jeżeli jest ich kilku — daty podpisania przez ostatniego ministra. Dzień i rok oznacza się cyframi, miesiąc zaś słowami, przy czym skraca się tylko oznaczenie roku (r.).

2. Jeżeli rozporządzenie wydaje kilku ministrów, wymienia się ich w pierwszej części tytułu w zdaniu: „rozporządzenie Ministrów...".

3. Jeżeli rozporządzenie wydaje jeden minister w porozumieniu z innymi, wymienia się ministrów, z którymi nastąpiło porozumienie, w trzeciej części tytułu (łącznie z podaniem przedmiotu rozporządzenia), w brzmieniu: „...wydane w porozumieniu z Ministrami(em)..."

4. Nie należy oznaczać w tytule tych części rozporządzenia, które wydano w porozumieniu z innymi ministrami.

5. Jeżeli rozporządzenie zmienia rozporządzenie poprzednie, trzecią część tytułu należy rozpocząć od wyrazów: „o zmianie rozporządzenia...", opuszczając dalej datę rozporządzenia nowelizowanego i oznaczenie ministra, który je wydał (ministrów, którzy je wydali) oraz ministrów, z którymi nastąpiło porozumienie.

6. Jeżeli do danego aktu ustawodawczego wydaje się kilka rozporządzeń wykonawczych z jednakowym tytułem, pożądane jest numerowanie ich (rozporządzenie I, rozporządzenie II itd.).

§ 63.

1. Tekst każdego rozporządzenia rozpoczyna się od powołania jego podstawy prawnej w brzmieniu następującym: „Na podstawie art... ustawy (dekretu)... zarządza się (zarządzam) co następuje:". Wyrazu „zarządzam" używa się wtedy, gdy rozporządzenie wydaje jeden minister, sam lub w porozumieniu z innymi.

2. Podstawą prawną rozporządzenia może być tylko akt ustawodawczy. Innych przepisów się nie powołuje.

3. Powoływać należy tylko te przepisy aktu ustawodawczego, których wykonaniem jest rozporządzenie.

4. Jeżeli rozporządzenie ma na celu ogólne wykonanie aktu ustawodawczego, należy w podstawie prawnej powołać przepis wykonawczy aktu.

§ 64.

W przepisach ogólnych rozporządzenia można omówić skróty. Omówienie to, gdy chodzi o skróty przy powoływaniu przepisów prawnych, powinno mieć brzmienie następujące:

„Artykuły, powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego ich określenia, oznaczają przepisy ustawy (dekretu)..., paragrafy, powołane bez bliższego określenia, oznaczają przepisy rozporządzenia niniejszego".

§ 65.

Jeżeli przepisy rozporządzenia rozwijają i objaśniają akt ustawodawczy, można w ich tekście wskazywać, jakich przepisów aktu dotyczą. Wskazówki takie powinny mieć brzmienie następujące:

„Do art. . . . .

§ 1. . . . .

Do art. . . . .

§ 2. . . . ." itd

§ 66.

1. Rozporządzenie wykonawcze nie może zawierać przepisów karnych, nawet w postaci odwoływania się do odpowiednich przepisów aktu ustawodawczego.

2. W rozporządzeniu wykonawczym nie zamieszcza się przepisów o obszarze mocy obowiązującej, chyba że akt ustawodawczy tego wyraźnie wymaga.

3. W przepisach uchylających nie wymienia się przepisów, opartych na uchylonym akcie ustawodawczym.

4. Przepis wykonawczy zamieszcza się tylko w rozporządzeniach Rady Ministrów.

§ 67.

Zamiast podziału na artykuły stosuje się w rozporządzeniach podział na paragrafy.

§ 68.

1. Należy unikać nowelizacji rozporządzeń. Poza przypadkami wyjątkowymi należy raczej ogłaszać ich nowe teksty.

2. Nie można zamieszczać w rozporządzeniu upoważnienia do ogłoszenia jego jednolitego tekstu.

§ 69.

1. Rozporządzenia wykonawcze, wydane na podstawie aktu ustawodawczego, który następnie został uchylony, upadają wraz z samym aktem. Jeżeli trzeba utrzymać moc rozporządzeń, a przepisy nowego aktu ustawodawczego nie stoją temu na przeszkodzie, należy równocześnie z wejściem w życie tego aktu ogłosić na jego podstawie rozporządzenie, utrzymujące w mocy poprzednie przepisy wykonawcze.

2. Przepis o utrzymaniu w mocy przepisów, które były oparte na uchylonym akcie ustawodawczym, może brzmieć jak następuje: „Przepisy, zawarte w rozporządzeniu(ach)... zachowują moc obowiązującą do czasu wydania nowych rozporządzeń wykonawczych".

§ 70.

1. Jeżeli działanie aktu ustawodawczego zależy od wydania rozporządzeń wykonawczych, należy przygotować projekt rozporządzeń równocześnie z projektem aktu.

2. Rozporządzenia wykonawcze można wydawać po ogłoszeniu aktu ustawodawczego, a przed jego wejściem w życie, byleby uzyskiwały moc obowiązującą nie wcześniej niż sam akt ustawodawczy. W tych przypadkach należy wskazać ścisłą datę wejścia w życie rozporządzenia.

3. Można ogłaszać rozporządzenia jednocześnie z aktem ustawodawczym. W tym przypadku data wydania rozporządzenia powinna odpowiadać dacie ogłoszenia aktu ustawodawczego.

Załącznik Nr 2.

Wzór aktu ustawodawczego

USTAWA

(DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOL.)

o . . . .

(Dekret rozpoczyna się od powołania jego podstawy prawnej § 13.)

Dział I.

Przepisy ogólne.

. . . .

Dział II

. . . .

Rozdział 1.

. . . .

Rozdział 2.

. . . .

Rozdział 3.

Przepisy karne

. . . .

Dział III.

Przepisy przejściowe.

. . . .

Dział IV.

Przepisy końcowe

Art. . . . Ustawą niniejszą / Dekret niniejszy (nie) obowiązuje w . . . . (§ 29).

Art. . . . Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc obowiązującą:

1) . . . .

2) . . . .

3) . . . .

oraz wszelkie przepisy w zakresie objętym ustawą niniejszą / dekretem nin. (§ 30—32).

Art. . . . Wykonanie ustawy niniejszej / dekretu niniejszego poručza się . . . (§ 34—35).

Art. . . . Ustawa niniejsza / Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem . . . . (§ 36—39).

Uwagi. 1. We wzorze zastosowano dwustopniowy podział aktu ustawodawczego (§ 43). Możliwy jest również podział trzystopniowy i więcej (w aktach dużego rozmiaru), podział jednostopniowy (tylko na rozdziały), albo dzielenie aktu tylko na artykuły.

2. Poszczególne części, działy lub rozdziały aktu ustawodawczego należy oznaczać nazwami, odpowiadającymi zasadniczej treści przepisów, objętych danym stopniem podziału. W braku takich oznaczeń można się posiłkować nazwami, wskazanymi w § 15.

3. Z istoty aktu ustawodawczego może wynikać, że nie będzie on zawierał przepisów ogólnych, przepisów karnych itp.

4. Jeżeli przepisy uchylające są krótkie, można je zamieszczać łącznie z przepisem o wejściu w życie (§ 41).

Załącznik Nr 3.

Układ graficzny artykułu, podzielonego na ustępy, punkty i litery.

Art. . . . . .

1. . . . .

2. . . . .

1) . . . .

2) . . . .

a) . . . .

b) . . . .

3. . . . . itd.

Załącznik Nr 4

Wzór noweli.

U S T A W A

(DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOL.)

o zmianie (ach) . . . .

Art. 1. W ustawie / dekrecie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia . . . . . r. . . . . o . . . . . (Dz. U. R. P. Nr . . . . ., poz. . . . . .) wprowadza się zmiany następujące:

1) art. . . . . otrzymuje brzmienie:

„ . . . . ”;

2) dotychczasowa treść art. . . . . staje się ustępem 1, a jako ust. 2 umieszcza się przepis (y) w brzmieniu:

„2. . . . .

. . . . ”;

3) do art. . . . . dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. . . . . ”;

4) po art. . . . . zamieszcza się art. . . . a i art. . . . b w brzmieniu:

„Art. a . . . .

. . . .

„Art. b . . . .

. . . . ”;

5) w art. . . . .

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie „ . . . . . . ”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „ . . . . . ”;

6) art. . . . . skreśla się;

7) w art. . . . . . . skreśla się ust. . . . .

Uwaga 1. Jeżeli nowelizuje się tylko jeden przepis aktu ustawodawczego, noweli należy nadać redakcję następującą:

Art. 1. W ustawie / dekrecie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia . . . . r. . . . . o . . . . (Dz. U. R. P Nr . . . . poz. . . . .) przepis art. . . . (ust. . . . pkt. . . lit. . . .) otrzymuje brzmienie:

. . . .

Uwaga 2. Jeżeli nowelizowany akt ustawodawczy nie ma numerowanych ustępów, numeracji tej nie stosuje się również w noweli.

Uwaga 3. Jeżeli w nowelizowanym akcie ustawodawczym ustępy są oznaczone cyframi w nawiasach, oznaczeń tych się nie zmienia.

Załącznik Nr 5.

Skróty nazw wydawnictw urzędowych

Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej —	Dz. U. R. P. Nr ..., poz. ...,
Dziennik Ustaw Śląskich —	Dz. U. Śl. Nr ..., poz.
Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych —	Dz. T. i Z. K. Nr ..., poz. ...,
Dziennik Taryf Pocztowych Teletechnicznych i Radiokomunikacyjnych —	Dz. T. P. T. i R. Nr ... poz. ...,
Dziennik Urzędowy Głównego Urzędu Miar —	Dz. Urz. G.U.M. Nr ..., poz. ...,
Monitor Polski —	M.P. Nr... poz...;
Dziennik Urzędowy Ministerstwa —	Dz. Urz. Min. Nr ..., poz. ...,
Zbiór Układów Zbiorowych Pracy —	Zb. Ukł. Zb. Pr. Nr ..., poz. ...,

Adres Redakcji i Administracji:
Ministerstwo Komunikacji Warszawa, Chałubińskiego 4.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

Prenumerata kwartalna wynosi zł 40.

Nr 970 — Druk. Grochowska 194.

Cena 12 zł.